

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

28

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

32

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet

Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

88

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve ,p|áPPhong tuc

Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Mot tram dieu nen biet ve Phong tuc Viet Nam

Phong tục Việt Nam

1. Nam nữ thụ thụ

Đây là câu nói cửa miệng, nam nữ theo quan niệm của nhà

Người đàn ông và người đi
gì, nhận của nhau cái gì, đề
nháy, ra hiệu gì với nhau c
ngược nghĩa: một chữ "thụ"
nhận).

Hai người muốn mời nhau
xếp vào cối trầu, đặt giữa l

Cưới hỏi

giáo phong kiến thật khắt khe mà thực hiện được, họa chi nhau!

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Người châu Âu từ nhỏ đến nhau, nhảy với nhau là chuyện.

Đạo hiếu

Nam và người á Đông nói của người khác giới thì coi

Tang lễ

Người đàn ông có thái độ nghiêm nhưng không đáng lo bằng

Giỗ Tết, Tế lễ

dèm pha thì khó mà lấy được chồng. Vì vậy các nhà quý

Chọn ngày giờ

gái. Ngay từ tuổi thơ đã số tính. Thời phong kiến xưa, tiên mới cho con gái đi học riêng con gái ngồi riêng. Trẻ cùng nhau bị bạn bè cùng l cũng phải phân biệt đàn ông

phải.

ở thành thị, vợ chồng nằm 1
chuyện bình thường, nhưng
đàn bà nằm nhà trong, đàn
rồi. Ngày xưa, phổ biến m
còn ở nhiều vùng, nhiều nh
con họ hàng ở quê thì tốt n
chung giường kéo các cụ c

Phong tục Việt Nam

2. Mộ

Trong xã hội phong kiến xu
hôn nhân cần phải người m
không cần mỗi lái sẽ bị chế
phải bùa yêu". Nguyễn Du
Thúy Kiều cứ yêu nhau rồi
cụ nhà nhỏ mới kịch liệt ph

"Đàn ông th
Đàn bà thì chớ "

Chu Mạnh Trinh vịnh Kiều

Cưới hỏi

manh chưa có, thề thốt đã r
hoa dĩnh mãi"...Nếu không
tra làm sao biết được ngư
khuê.

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Trong xã hội cũ, có những
nếu đẹp đôi vừa lứa thì bà
đời. lễ tư hồng xong, tạ bà
gà kèm theo chiếc áo lụa. C
cũng cố mời bà mỗi đến dự
có nhiều tai họa do những l
nên, để đôi trẻ suốt đời ma
hiu:

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

..."Hoặc là bởi "Mẹ thầy lợ
mảng cá, qua lại ít nhiều n
nồi thề, nặng tiền tài mà nh
"Mối lái đèo bông", chẳng
phô mật ngọt rót vào tai, d

già nhân sự để non quyền t
(Trích "Văn tế sống người
khuyết danh được truyền t

ở xã hội mới cũng cần có b
cố vấn, người đỡ đầu cho c
dài. trong tương lai, có lẽ v
phương tiện thông tin đại c
truyền thanh truyền hình, bắ
ty du lịch, câu lạc bộ nhữn

Phong tục Việt Nam

3. Lễ vấn danh

"Lễ vấn danh" là lễ nhà tra gái, ngày nay gọi là lễ "Chạm" kiêm cả lễ dạm và hỏi cùng nhau. Truyện Kiều có câu "Tiện nghi". "Canh thiệp" là giấy

Trước Cách mạng Tháng Tám, con gái từ khi sinh đến lớn nếu như gia đình không cho con gái ra ngoài, chỉ cần vào sổ họ, sổ làng, không cần tên vội. ở trong nhà con gái

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Hĩm, con Mực, con Chắt...
giềng gọi theo tên đó. Đến
bố mới đặt cho cái tên để
chính người mang tên cũng
trong giấy hôn thú, vì khi v
chồng, khi có con gọi theo
theo tên cháu. Lễ vấn danh
yếu là hỏi tuổi, để hai họ q
nhau thì lấy được nhau, tuổ

Trong hôn nhân xưa chỉ chú
không, có hợp tuổi hay khô
tìm hiểu kỹ "Công, dung, n
đình gia giáo). Chẳng nhữn
chưa biết mặt vợ, mà có nh
động đi hỏi dâu cũng không
gia đình sau này mới xảy ra

- "Cảm ơn ông bà thương đ

thừa chuyện trước: con tôi

Tưởng như vậy là mình tìm
đánh đá chua ngoa, ai ngờ
môi!. Nhưng đã nhớ việc, l

Lại có trường hợp đánh trá
nhanh nhẹn và "sạch mặt" l
cưới thì lại cưới cho thằng
đề dâu nhà người", biết tin
tiếng một đời chồng.

Phong tục Việt Nam

4. Lấy vợ kén tông có đúng không?

Đối với các cụ thì câu hỏi "Con nhà tông, cái gì cũng giống", "Cây nào quả ấy", "Giò công chẳng giống lông cũng gửi thân", ai chẳng muốn con cháu họ phát đạt, thành công. Thời nay, một số bạn trẻ vẫn còn giữ thói quen này. Có những đôi trai gái yêu nhau, đã vội đính ước, thậm chí họ đã biết rõ cả "Ngon gì nấy" nhưng vẫn cứ kén tông, họ cũng có trường hợp "Một n

Cưới hỏi

duyên", song thành công là

Sinh dưỡng

"Tìm tông, tìm họ" không c
khinh người nghèo khó, mà
có đức độ.

Giao thiệp

Đạo hiếu

"Cha mẹ hiền lành để đức c
con khát nước". Con người
xã hội chi phối, nhưng nam
trường đời chưa từng trải,
trọng và chủ đạo. Hôn nhân
đời, mà con người rất dễ n
trắng mặt không phải mọi v
suôn sẻ. khi có những việc
sống, ai cũng muốn tìm điề
thoả đáng. Lúc đó cần dựa
những tình cảm chân thành

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

"Môn đăng hộ đối", tức là

thuộc, có những mặt cần đi
phải bắc bậc leo thang, kẻ

Ngoài ra còn một yếu tố nữ

Ngày xưa trong một vài ho
thỏa thuận ngầm với vợ đi
người đàn bà đó không thu
cần biết nói nhỏ với nhau t
đặc biệt"!

Phong tục Việt Nam

5. Người trong cù k

ở các nước Âu Mỹ, anh chị em
quyền lấy nhau, qua tác ph
tình giữa hai anh em con ch
sở dĩ trắc trở là do thói keo
chứ tác giả không đã động

Trung Quốc là một nước ch
kiến nặng hơn ta nhiều, như
con dì ruột vẫn được lấy n

Cưới hỏi

trong "Hồng Lâu Mộng" yêu thường.

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

ở nước ta, dưới triều Trần, người trong Hoàng tộc (lấy thích cướp ngôi). Hưng Đạo Thiên Thành công chúa, từ Thánh Tông lấy Thiên Cảm ruột. Vua Trần Minh Tông chú ruột, đều là cháu nội v

Còn trong dân gian từ triều cùng quê mà lấy nhau gọi là nhận. Nếu cùng họ nhưng đã xa quê (gọi là biệt tổ ly Thời xưa, do trọng nam khi gien di truyền, nên anh chị khác họ vẫn có quyền làm t ngữ trong dân gian còn ca 1

cháu cô, coi như "Thóc lúa

Nhưng di truyền học đã khám phá ra rằng huyết thống mà có con với người khác giống bị thoái hoá, có trường hợp em họ lấy nhau, kể cả họ nội

Luật pháp nước ta qui định cấm hôn nhân giữa em họ lấy nhau, kể cả bên bố hay bên mẹ, đ

Phong tục Việt Nam

6. Sự t

"Tơ hồng Nguyệt lão thiên ông lão trong một đêm trăng mặt trắng, sau lưng có cái t cho biết đây là những vắn t những dây đỏ để buộc chắt thành chồng. Một hôm, Vi (mắt ẵm đứa bé đi qua. Bỗng đứa bé kia sẽ là vợ anh. Vi bé ấy đi. Người đẩy tở lên bỏ trốn. Mười bốn năm sau

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Vương Thái gả con gái cho
tươi đẹp, giữa lông mày có
gợn hỏi, vợ mới bảo: Thuở
vào chợ bị một tên cuồng t
bà vú đó chột mắt không? 1
kể lại chuyện trước, hai vợ
là duyên trời định sẵn.

Mẫu chuyện vui: Tình yêu

..."Tâu Thượng đế, theo hạ
lại trí khôn của con người.
tiếng là trời nhỏ nhen. Điều
chế trí khôn của con người

-"Bằng cách nào"?

-"Chỉ có tình yêu-Không có
trong tình yêu. Trời chỉ cần

xuông trần, cứ đôi trai gái
vòng. Người nào càng thôn
nhiều vòng. Con người chỉ
mà chẳng bao giờ nghĩ tới
nữa".

Trời khen "Thật là diệu kế"
mang những chiếc vòng của

Từ ngày bị ông tiên già khờ
dây tình ái, con người chỉ
nghĩ tới chuyện đánh nhau
được gọi là ông "Tơ" .

Phong tục Việt Nam

7. Tục thách cưới

Đã "Thách" là dở hoặc dở trọng tự do luyện ái hôn như mới đã giải phóng cho nam còn gò bó, trói buộc. thách rơi rớt lại, trói buộc cả nhà chàng rể phải bỏ cuộc mà r phận người con gái, dẫu sa chồng, dẫu sao cũng làm ch ngại, xui nên phận hẩm duy có câu: "Giá thú bất luận t

Sinh dương

thành gia thành thất, là mùn phải một vài bà cô, ông bác

Giao thiệp

cưỡi nào quần áo, nón dép, thuốc, nào nếp tẻ, lợn gà, n

Đạo hiếu

lại còn tính đủ cỗ dâu cỗ c phải bỏ cuộc. Cũng có đám

Tang lễ

xuôi, lo xong việc rồi kéo thành hôn, nghĩa vợ chồng,

Giỗ Tết, Tế lễ

mầm mống gây nhiều bất tr

Chọn ngày giờ

Cũng có trường hợp, nhà g cung cấp cho đủ cái lệ làng

phải lo chu toàn. Cũng có t phải xuất ra gấp năm gấp n

còn cho con gái, con rể nhi cao để tránh tiếng xì xào, đ

duyên rồi, nên phải cho kh

"Hay ít" là để dành cho nh

thách tiên, thách của mà thế
đồ chọn rể con nhà gia thế,
còn được "Lọng anh đi trư
không đến nỗi phải rơi vào
bấp" nơi "Nước mặn đồng

Phong tục Việt Nam

8. Bánh su sê

Cưới hỏi

Trong lễ cưới có nhiều lễ vật "Su sê", nguyên xưa là bán nói chệch thành bánh "Su s

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Bánh su sê làm bằng bột đứ thứ hương ngũ vị, nặn hình vuông úp lại với nhau vừa cau hoặc lá dứa, vỏ để ngu thắm.

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Sở dĩ gọi là bánh phu thê (

Chọn ngày giờ

của đôi vợ chồng phận đẹp
trắng mềm dẻo, ngọt ngào,
cũng là biểu tượng của đất
dương ngũ hành: Ruột trắng
buộc bằng sợi dây hồng.

Phong tục Việt Nam

9. Tiền nạp th

Tiền "cheo" là khoản tiền nh gái. Trai gái cùng làng xã l có giảm bớt. Xuất xứ của l tức là tục chăng dây ở dọc tiên thì người ta tổ chức đợ tụng, có nơi còn đốt pháo r cũng đưa trầu cau ra mời, c dân có những người làm ă chăng dây, vò tiên, sách n xấu lan dần, gây nhiều cản

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

bỏ. Thay thế vào đó, cho p
Khi đã nạp cheo cho làng,
nhận có giấy biên nhận hẳn
đăng ký kết hôn, thì tờ nạp
cheo so với chằng dây là ti
địa phương dùng vào việc
đường, lát gạch, xây công l
đón cho lý hương chèn chén
bỏ rồi. Thanh niên ngày n
cheo qua ca dao- tục ngữ.

- Nuôi lợn thì phải vớt b
- Lấy vợ thì phải nộp cheo
- Cưới vợ không cheo n
- Ông xã đánh trống thìn
- Quan viên mũ áo ra đình

- Lấy chồng anh sẽ giúp

Giúp em...

Giúp em quan tám tiền c

Quan năm tiền cưới lại c

Thật quá cường điệu, Chứ
cưới.

Phong tục Việt Nam

10. Những cách g đá

Đáng lẽ mừng đám cưới nh
đám cưới. Tục cũ đã truyền
ngay được. Vậy phải làm t

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Để giúp các gia đình cưới
có tục góp lễ cưới: đầu năm
giêng biết dự định cưới dâ
vào sau vụ thu hoạch. Lăn
khoản gạo nếp, gạo tẻ, đậu

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

lượng. Còn lợn gà thì gia đình
Tục gộp cưới cũng giống như
cày cấy, hội lợn nhà... luân
tục hay, cùng nhau lo dần dần
khoản lớn. Tiên, quà cưới
cũng là hình thức góp lễ cưới
kế hoạch, thứ có không cần
kém. Lệ chơi họ ngày nay,
bán cũng là xuất phát từ hình
cưới vợ, tậu trâu bò ở nông
giúp nhau nên mới gọi là c
phương nào vững mạnh, cá
tháo vát, tổ chức "Hội chơi
lý kinh doanh sử dụng phân
bạn thanh niên hưởng ứng,
một số địa phương tổ chức
sắm cho thuê quần áo cưới
màn, tổ chức trang trí, chụp
gây quỹ, vừa phục vụ thuật

góp cổ phần, với Đoàn viên

Phong tục Việt Nam

11. Cô dâu trước cổ có những thủ tục gì?

Khi nhà trai bắt đầu đến đờ
đến trước bàn thờ gia tiên,
xin tổ tiên chấp nhận kể từ
cho trăm năm duyên ưa phé
có thể nhờ gia trưởng khẩn
xong, hai người đưa hộp tr
nhân, khách, bạn khắp một
cưới có tổ chức thường đã
khi chào mời, cô dâu phải

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

quan hệ để biết cách xưng

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Sau cùng, trước khi bước r
cha mẹ: Cha mẹ ngồi sẵn n
nội ngoại còn thượng tại c
chung một phía, nhưng ở g
hôn phải lạy hai lạy, ngày r
kính "Xin phép ông bà, cha
phép ông bà, cha mẹ con xi
ban phát cho con gái, con r
thể là nột cái bút, một gương
hoặc một chiếc khăn, chiếc
hoa tai, nhẫn cưới hoặc qu
nhà trai đã đưa đến hôm lễ
mẹ cho con gái có cái châr
đính tóc hoặc kim khâu gói

Đối với ông bà cũng có nhi

Phong tục Việt Nam

12. Lễ xin dâu c và thủ t

Lễ này rất đơn giản: Trước người, thường là bà bác, b
cơi trầu, một be rượu đến
dâu sẽ đến, để nhà gái sẵn

Phong tục này có nhiều ý n

Mặc dù hai gia đình đã quy
giờ và thành phần đưa đón

Sinh dưỡng

bất trắc, mọi tin thất thiệt, 1 sự cẩn trọng trong hôn lễ.

Giao thiệp

Thời gian này chú rể và chàng sang nhà gái, nên nhờ người phận "Tiền trạm".

Đạo hiếu

Tang lễ

Đề trong trường hợp vạn nhất ngại giao thông, gần qua giờ đến, nhà gái biết để chủ độ người sang nhà trai thăm d

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Trường hợp hai gia đình cá gia đình có thể thoả thuận v nhập lễ xin dâu và đón dâu

Cách nhập lễ xin dâu và đ

Khi đoàn đón dâu đến ngõ trang, sắp xếp lại ai đi trước

già đi đâu họ cùng với một
trong đựng trầu cau, rượu..
hương vái rồi trở ra dẫn to
đón dâu. Lễ này phải tiến h
gái vái chào xong, chủ độn
trưởng cùng ra luôn để đờ

Phong tục Việt Nam

13. Mẹ chồng làm vò

Phong tục ở mỗi địa phương
nhưng đều có ý nghĩa hay:

Ngày xưa ở nhiều địa phương
mẹ chồng ra cất nón cho con

Nhà trai đặt sẵn trước ngõ
trong nồi đặt sẵn một quan
trong. Cô dâu vào đến cổng

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

mũi, chân tay, mẹ chồng bu
dâu, một tay cầm lấy quan
mặt. Mẹ chồng dắt con dâu
quạt lên bàn thờ, cúi đầu lễ
thế của nữ). Sau đó mẹ chồ
quạt vào buồng. Trong bu
quả, giường chiếu mới. Đ
người thân trong họ có tu
cháu đông, làm ăn nên n
chiếu; nếu mẹ chồng có đ
tiếp dọn giường trái chiếu,
Khi con dâu nghỉ ngơi xong
hộp trầu ra chào họ. Trườ
bà cô hay bà dì thay thế.

Phong tục này có nhiều ý n
- Thời xưa, con dâu trước
lạ, bỡ ngỡ, chưa biết dâu l
chồng. Trừ trường hợp xón

không tính, là thân phận con
bị dư luận gièm pha là con
rụt rè e lệ, có trường hợp t
nhau, vậy nên mẹ chồng ni
nhà là hay, là phải lẽ. Mới
tiên, ông bà, cha mẹ chồng
nước quan tiên là biểu tượng
chồng trao cho.

Nhiều địa phương lại có tục
nhà thì mẹ chồng cầm chiếc
xóm ít phút.

Tục đó cũng có ý nghĩa hay
vai trò, trách nhiệm con dâu
sàng trao quyền công việc
nhưng không phải trao toàn
bà vẫn là người nắm quyền
tượng trưng cho bà Chúa tr

Phong tục Việt Nam

14. Tại sao mẹ cô c

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Trong chế độ phong kiến cũ, cha mẹ đặt đâu, con ngồi đấy. Người cha quyết định mọi việc. Vì thế đã xảy ra một số trường hợp đáng lẽ là ngày vui nhưng lại trở thành ngày buồn tủi vì bị ép làm dâu, làm vợ, từ tấm bé chịu khổ nhau; mẹ thương con còn thì khóc. Thế là, trong khi hai

Đạo hiếu

ngoài thì hai mẹ con lủi thủ lủi
traai chẳng tìm thấy cô dâu (cô
loại như vậy người ta rút k
dâu đi đưa dâu, dần dần bấ

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Một vài địa phương, cả bố
với lý do con mình đã gả b
sách có ghi "Giá thú bất lu
tiền tài trong việc cưới hỏi
ngôn ngữ Việt Nam lại kết

Thời nay hôn nhân tự do, tr
trên cơ sở tình yêu đôi lứa,
hướng dẫn, vậy thì cha mẹ
không? Đã có nhiều đám c

Phong tục Việt Nam

15. Tại sao trong g trước giờ vu quy bảy c

Chúng tôi chưa được biết r
tục này, có lẽ vì các cụ nhà
viết những lời thanh nhã. T
do người mẹ thủ thỉ "tâm sự
trước khi về nhà chồng. Th
trên đầu, có đính mấy chiếc
không có tài liệu thành văn
sớm hoặc đám cưới xa quê

nay (vôn là cô dâu ngày trước cho con gái. Xuất sứ của tự phòng". "Phạm phòng" là gì bụng vợ ngay khi quan hệ với "nhất phạm phòng, nhì lòng lợn ngon miệng, dầu chết c

Chàng rở qua mấy ngày đêm bận rộn, vất vả, đêm tân hôn nhất, lại thêm mấy chén rượu điếm cảm xúc quá đà, nếu tồn nhiều thì lúc xuất tinh, quá độ chuyển thành ức chế người vợ không biết xử lý trên bụng vợ. Hầu như không bị phạm phòng.

Trong lúc giao hợp, cửa bu thêm tâm lý e thẹn xấu hổ, c

chồng ra, để dương vật tho
âm khí dương thì khó lòng

Lúc đó, sẵn có cái trâm cài
đính ở vành khăn, người đàn
dưới lưng chồng một tay lá
phía dưới hố xương chậu, 1
lúc nào người chồng tỉnh lại
đít thì giật lông. Nếu chưa
mùi xoa trắng hoặc lấy giấy
chảy là chữa được. Trong 1
đèn con nhằm tạo thêm kho
đích đó nữa, nhưng vẫn chú
Chúng tôi không đi sâu vào
phương thuốc được lưu trữ
lá họ già nhỏ, người đàn bà
vì lúc đó người chồng đang

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Trường hợp nhẹ, người đàn

Đạo hiếu

liệt nhược sau khi giao hợp
thuốc bổ dương một thời gi

Tang lễ

Còn tại sao lại 7 chiếc kim

Giỗ Tết, Tế lễ

Nam thất nữ cửu" (đàn ông
phòng xa , dùng cho con rể

Chọn ngày giờ

kim - chứ không phải dùng
phạm phòng.

Trong hàng vạn trường hợp
phòng, nhưng các bạn trẻ c
biết chủ động xử lý. Điều c
biết, thông cảm mà phòng r
hoặc vợ chồng cách xa nha
gái vì e then xấu hổ nhất th
đời.

Giới thiệu thêm phương thu

Khi nam nữ giao hợp với n
tinh khí xuất quá nhiều, có
xảy ra như thế, nhất thiết kh
xấu hổ cũng phải đề nguyê
đàn ông xuất tinh quá nhiều
chúm miệng thổi hơi nóng
đàn bà bị thoát hết khí, thì
tổng hơi nóng của mình vào
vậy mấy chục lần, dương k
khắc cấp bách giành giật gi
để bảo vệ điều hoà hai khí
được hoảng hốt rời khỏi gi
vật thoát ra khỏi âm hộ, nên
phía dưới, Người đã ngắt l
toàn phải do người sống ch
không tuyệt hẳn, phải tổng l
của người kia tỉnh lại mới
miệng lại, đưa được khí từ
miệng tổng khí vào đến yết

Cách này cả trai và gái đều hồi phục phải dùng bài "Ni nhà nghèo không có nhân sâm kỳ, 2 lạng đương quy, 5 đồng thể cứu sống được. Trường nhiều khí hết, mà đã nhờ đàng ngồi dậy ôm choàng lấy mà miệng khó vào thì dùng ống miệng mà thổi, miễn sao họ thể mượn người đàn bà, có không nhất thiết phải là người giao hợp. Đó là cách lấy người sắp chết vẫn cứu sống được

- (1) Hạ đan điền: vùng bụng
(2) Nhân sâm phụ tử nhân linh: 7,5 phân. Nhân sâm: cân. Bạch thược: 1,5 đồng

Phong tục Việt Nam

16. Tại sao

Tục lệ xưa cần có phù dâu định đoạt, nhiều nơi lại có "Nữ thập tam nam thập lục chồng đã biết gì đâu! do đó Người dắt cô dâu gọi là ph

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Ngày xưa phù dâu phải là thân thiết của cô dâu, có khi cô dâu, được cô dâu kính r ủy thác. Người phù dâu phải duyên ưa, phận đẹp, con gá

Đạo hiếu

đình êm ấm, đề huề có thể
mẹ, làm vợ cho em, cho ch
phải ở lại năm bảy ngày sa
chỉ bảo kinh nghiệm. Thông
dâu rể trong lễ lại mặt.

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Đám cưới xưa phải có
không có danh từ "Phù rể".
có cả phù dâu, phù rể, có cả
đâu phù rể toàn là trai than
Có lẽ chủ yếu để cô dâu th
phải chăng ngày nay chàng
phải có người dẫn dắt. Hay
nhiều đám cưới sau nên ph
chú rể tương lai.

Phong tục Việt Nam

17. Lễ lại m

Lễ thành hôn, tơ hồng, hợp hôn trở về nhà gái mang theo mẹ, đi chào họ hàng thân nhà mẹ và vài thân nhân sang nhà dâu mới chính thức tới nhà lễ cưới, mẹ cô dâu (có nơi mặt thường tiến hành vào nhà cưới (gọi là nhị hỷ hoặc tứ hỷ) và hoàn cảnh cụ thể mà định hợp, chỉ gói gọn trong phạm

Sinh dương

Phỏng theo tục cổ Trung Quốc, thủ lợn cắt lỗ tai tức là ngả trả lại, vì con gái ông bà đã lấy giấy bản, gọi là giấy thắm trình tiết hay không. Nếu có mấy giọt máu. Mã Giám Sinh nàng Kiều xong dùng "Nước lờng gạt làng chơi tương tự

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Trường hợp hai nhà xa xôi miễn cho nhau, cô dâu chú rể được miễn thứ. Nếu điều kiện này mang nhiều ý nghĩa tốt

-Nhắc nhở con đạo hiếu, bị cũng như bố mẹ mình.

-Thắt chặt và mở rộng mối từ buổi đầu, tình cảm được

- Hai gia đình cùng trao đổi hôn lễ và bàn bạc về trách nhiệm tác thành cuộc sống mới

Phong tục Việt Nam

18. Trả lời câu hỏi

Tại sao kỳ quặc thế? Vì các em không đặt thành câu hỏi, học những vấn đề này thời trước gái, người đàn ông chỉ thầm. Đó là những bí mật trong phòng cũng chỉ xin nói thầm với chuyện khiêu dâm, thiết nghĩ lại nói giông, trước khi thà đấng:

Tuổi dậy thì từ lứa tuổi này

sinh lý? " Nữ thập tam nan các cụ ngày xưa, gái mười thì. Trong tuổi phát dục đó, đầu năm đến cuối năm đã bở, mông phát triển, nhú âm thì mặt nổi trứng cá, nữ đã tiếp xúc với người khác giới tiếp xúc với người thân trở bắt đầu có sự ngăn cách. C làm dáng. Có trường hợp t muộn hơn vài năm.

Cưới hỏi

Sinh dưỡn

Giao thiệp

Đạo hiếu

Thời xưa, tảo hôn, có cô gở. Nên chú ý, mặc dù con hợp sớm cơ thể sẽ suy như làm cho nòi giống bị suy th

Trai gái giao hợp là thuận nhưng chỉ nên khi nào cả h

Tang lễ

Người đàn bà thường khoá trai nên chú ý kiên trì chờ

Giỗ Tết, Tế lễ

xảy ra tâm lý lo sợ. Một đ

Chọn ngày giờ

đến chậm hơn nhưng lâu h
đàn bà chán nản vì người đ
câu sinh lý, có khi dẫn tới

Vì hạnh phúc lâu dài, nhiều
ché. Ví dụ trường hợp vợ c
gặp phải thời kỳ hành kinh
chồng phải chiều theo ý ch
phụ nữ. Trong trường hợp

Người đàn bà có thai gần t
ông mà đàn bà cũng vậy, pl
là nên tạm thời dừng lại đ

Nam nữ thanh niên chưa lã
không mãn nguyện thường c

nhất thời nhưng rất hại cho
biết trước để tránh hậu quả
giới.

Trước lúc động phòng, cả
hôn thê thái, kiêng kỵ lúc n
đi xa về chưa kịp nghỉ ngơi

Coi việc hiểu biết về những
cần thiết, vợ, chồng nên nhớ
chuyện dâm ô.

Phong tục Việt Nam

19. Khi người cũ những

Cưới hỏi

Đàn ông lấy vợ gọi là thú, nhiều trường hợp đàn bà phải ra, phận không đẹp phải ly goá bụa khi tuổi còn xoan..

Sinh dưỡng

Giao thiệp

ở đây chúng tôi không nói nhân thời xưa và thời nay, phụ nữ thời phong kiến mà một số phong tục còn duy t

Đạo hiếu

Tang lễ

-Cha mẹ chỉ gả bán một lần
hỏi.

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

-Đàn bà goá, tục gọi là "Nợ"
được trai tân, phần lớn làm
chấp nối tơ duyên, "Rỏ rá"
hẹp trong phạm vi thân nhà
giếng.

Phong tục Việt Nam

20. Tại sao nạ dờn

Không phải tác giả đặt câu
thắc mắc mong được giải đ

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Ngày xưa những người đàn
thì chỉ còn cách lấy lẽ hay
cũng ít ai lấy được trai tân
vợ mà kết duyên với gái đê
mình, cũng bị làng trên xã c
những đức lang quân đã ng

Tang lễ

lấy được con gái tơ chỉ bằng
thiên hạ vẫn khen là đẹp đẽ

Giỗ Tết, Tế lễ

Những người đàn bà duyên
ngày xưa chỉ làm vợ lẽ này

Chọn ngày giờ

Luật hôn nhân phong kiến c
phụ nữ, luật hôn nhân sau C
nữ bình quyền, nhưng tập t
công đối với nữ. Vậy muốn
nữ phải tự đấu tranh đòi gi
lý nói trên. Xin kiến nghị c
bộ đoàn thể phụ nữ hướng
mặc cảm bất công nói trên.

Phong tục Việt Nam

21. Quan hệ v

Ngoại trừ chế độ mẫu hệ, c
người đàn bà chẳng mấy kh
lại đàn ông năm thê bảy thi
quí cao sang càng lắm vợ:
dạ ngũ giao, tam hữu dựng'
thì ba bà có thai) còn bao r
được. Nguyễn Công Trứ 7:
hôn cảm tác:

Cưới hỏi

*"Tân nhân dục vấn: Lang
nhị thập tam"*

Sinh dưỡng

*(Dịch nghĩa: Nàng muốn l
mười năm trước mới hăm*

Giao thiệp

Đạo Thiên chúa chỉ cho ph

Đạo hiếu

Thông thường vợ cả lấy tru

Tang lễ

trường hợp người con trai

Giỗ Tết, Tế lễ

được cha mẹ và họ hàng ch

Chọn ngày giờ

dạm hỏi sẵn cho một cô vợ

cha mẹ cưới hỏi, dẫu rằng

tự ý chọn, nếu sau này đượ

gái con trai đều đã lớn, vẫn

bé dẫu nhiều tuổi hơn vẫn

ngửa bằng anh bằng chị. Tr

có con trai thì con trai vợ l

đích tôn thừa trọng chứ coi

môn đăng hộ đối , không pl

nên không đủ quyền kế vị.

Muôn cho gia đình êm thân
đề vợ cả đi hỏi vợ lẽ cho c
cô ta mới yên tâm.

Phong tục Việt Nam

22. Nên nhìn nhận

Nhiều cụ cao tuổi thường p
nhau quá dễ dàng nên bỏ n
lại cho rằng: Ngày xưa các
lấy vợ lấy chồng thì sinh c
hưởng hạnh phúc. Họ khôn
và phong tục xã hội trói bu
thiếp, gái chính chuyên chú
đàn bà phải cam chịu thiệt
không ưng vợ này thì lấy th

Cưới hỏi

hôn với vợ cũ.

Sinh dưỡng

Tất nhiên trong chế độ cũ c
khích việc ly hôn. Có nhữn

Giao thiệp

gặp nhiều trắc trở, nhưng v
hoặc vì nguyên cớ này, lý c

Đạo hiếu

thiệt thòi chung sống vì phé
phải mọi trường hợp ly hôn

Tang lễ

có những vụ án sử ly hôn đ
phóng cho cả hai bên. Ly h

Giỗ Tết, Tế lễ

hạnh phúc. Vậy ta không né
khe đối với mọi trường hợp

Chọn ngày giờ

Tuy nhiên, ngày xưa các cụ
nghĩa", thời nay quan hệ xã
nên đôi vợ chồng sau khi c
địch, cho dù duyên không u
nhau như bạn bè. Bạn bè c
những ai sau này là đối tượ

chồng đã ly hôn chớ có ghe

Còn con cái, do tình trạng
một gia đình có cả con anh
đối xử với nhau hoà thuận
phổ biến. Điều đó đòi hỏi
ghẻ, bố dượng phải thu xếp
mọi bề.

Phong tục Việt Nam

23. Dạy con

Tục ngữ Việt Nam có câu: "vợ từ thừa bơ vợ mới về".

ở đây chúng tôi muốn nêu: còn thơ mà phải dạy con nết mẹ. Bởi vì cuộc sống vật cữ mang thai ảnh hưởng trực tiếp của đứa trẻ sau này.

Người xưa thường nói: "Đẻ Thai sản là lẽ tự nhiên của

không cần phải uống thuốc'

Theo y học cổ truyền "...Tâm thận khí không đủ thì con hễ gây còm, tâm khí hư kém thì mẹ, mẹ không cần thận sao thuốc, uống nhiều rượu, chọi đạ, tiểu tiện vào chỗ không pha hiểm trở, chớ gánh vác tủng, chớ nằm ngủ nhiều, cơm quá no. Tinh thần phải tình (mừng quá, giận quá, yêu quá, ham muốn quá v.v. thẳng thắn nghiêm trang thì thẳng, làm việc ngay thẳng. không sinh đẻ được, người biết đâu rằng: Đó chính là ruột bị uất kết, ba bộ mạch sinh..." (Theo "Phụ đạo sát

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

ông).

Chọn ngày giờ

Vì lễ đó dân gian có câu: "không có con".

Cần phải giáo dục con từ từ học gọi là "Thai giáo". Người dạy người mẹ tương lai (sản phẩm hoả hốt, không được nghe chuyện dở, nhìn cảnh tang tảo khoan thai...

Có mối liên hệ khăng khít giữa trạng người mẹ, giữa thai nhi những phản ứng "Tiếp nhận" trước các tác động của ngoại

Theo tài liệu nghiên cứu khoa học được hình thành rất sớm, nay

cảm xúc và những nỗi buồn
đứa con. Nhiều phụ nữ có 1
bằng do đó giữ được sức k
của người mẹ phải chịu đư
hưởng mạnh tới đứa trẻ sơ
trẻ chưa ra đời là một biện
trẻ tốt nhất, và có ảnh hưở
sau này" ...

Phong tục Việt Nam

24. Tại sao có tục

SƠ

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Cách trả lời đơn giản nh
may). Người mẹ từ khi mới
con, họ hàng, làng xóm nhà
chóng lớn, ít khóc ít quấy, m
cũng được như thế thì xin r
của đứa bé về sửa sang lại

Xuất xứ là do một vài ng
dần là truyền ra thành phon

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

có những thứ vải mỏng mịn trường toàn những vải thô lợ sinh da còn non mặc dễ mới càng đau yếu. Nhà nghèo nhà giàu cũng xin áo cũ cho chóng lớn, quần áo thì lâu quá cũ, người ta không nỡ cất giữ lại, dành cho em út thấy vinh dự được người kìa đưa bé sắp ra đời cũng có

Phong tục Việt Nam

25. Con so về nhà chôn

Con so là con sinh đầu lòng, sau. Nếu nuôi được cả thì (Phong tục này phổ biến ở E phương ngoài Bắc, còn ở N hợp ở rê, nói chung con gái mẹ mình.

Con gái mới lớn lên, mới s dạ, chưa biết đi đứng, ăn u

Cưới hỏi

hơn nữa trong người yếu ki
hoặc chị em nhà chồng cũn
để và em út mình. Còn nhữ
nghiệm, có thể tự mình giải

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Phong tục, "Con so về nhà
muốn giải quyết được êm c
ngày ở cũ, mẹ chồng hoặc
chuyện trước, nếu có khó k
xôi cách trở cũng cần thảo

Đạo hiếu

Tang lễ

thoả đáng, sau khi mẹ tròn
rẻ cũng cần sắm một số lễ
tiên bên ngoại và ông bà n
bà ngoại còn cần thận đánh
cháu và các thứ bùa phép k
không dám đến quấy rối ch

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

ở Nghệ Tĩnh lại có phong t
lành, ngoài con dâu ra, khô

Con gái về nhà mẹ, nếu nhớ
kịp trở về nhà chồng, sợ si
dựng tạm chiếc lều ở góc v
chuồng trâu mà ở.

Thiết nghĩ không cần phân
phong tục nào hợp tình lý h

Trường hợp đã mồ côi mẹ,
nom thì con so cũng về nhà

Phong tục Việt Nam

26. Tại sao khi c

Theo phong tục, một người nhiều tên gọi: Mới lọt lòng thằng Mực, con Cún, thằng đặt tên xấu cho dễ nuôi, để chị Bảy... lấy vợ lấy chồng Xã... Có con gọi theo tên c có cháu, đến khi chết thì đặt tể có học thì tự đặt tên tự, người có chức tước học vị

theo họ, hay tên địa phương: Yên Đổ, ông Trạng Trình, Nam Sơn... Đó là theo pho

Cưới hỏi

Trong nhiều tên gọi nhưng là tên đặt khi vào sổ họ, khi học đặt khi vào sổ họ, khi học.

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tại sao mới đẻ chưa đặt tên? Ngày nay đẻ ra là khai sinh rồi. Ngày trước mỗi làng có đình sinh tử, giá thú nhưng không quan tâm đến sổ đình (từ 1 lính, bắt phu, vì vậy vào sổ đình lên đờ được vài năm thuế t

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Trong xã hội cũ, tình trạng ít có gia đình sinh năm để l các tuần cũ mới tạm yên tâm

Các họ mỗi năm tế tổ một lần, có con cháu mới sinh sắm lễ hoa, lễ vật đến nhà thờ họ và các con trai trước lễ yết cácthức, được họ hàng công nhận chiếu gia phả để xem có trùng chú bác trong nội thân hay thì phải đổi tên. Không như bên nội mà còn phải tránh họ khác họ, tránh phạm thánh mẫu, linh thần từng đời có uy vọng trong làng, trong trầu rượu và nhờ đặt tên cho đình đó nhớ ơn suốt đời.

Phong tục Việt Nam

27. Tại sao tuổi trong văn bằng

Điều này cũng gây khá nhiều
khảo cứu sử học, biên soạn
em cùng cha cùng mẹ sinh
có lá số tử vi là chính xác
nhưng ít người còn giữ được
mẹ chỉ nhớ được con mình
ra tuổi thực (tuổi mẹ).

Như trên đã nói, có ba lý do

- Để chậm được vài năm phu, đi lính.

- Dưới thời Pháp thuộc, được đi học, không được thi

- Do việc vào sổ hộ tịch làng, hàng phe, hàng giáp, (

Trường hợp nâng tuổi lên phổ biến lắm:

- Để nhanh đến tuổi lấy ("thập lục"). Nhiều gia đình

kẻ ăn người làm và để sớm

- Dưới thời Pháp thuộc, dưới 18 tuổi nên phải khai

- Một số địa phương, có chóng đến tuổi lên lão mù

Mẫu chuyện vui: Sêcuture Sêcuturê, Tổng thống Ghi N

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

mời với tư cách là khách c
tinh tiễn đưa tại Quảng trư
hết lời ca ngợi và khâm ph

Ông phát biểu đại ý: Vợ t
sẽ đặt tên con là Hồ Chí M

Tôi được dự buổi lễ đó, th
chân thành và rất cảm phục
hiểu câu "nhập gia vãn huy"
có gì khác chửi người ta.

Liên đó Hồ Chủ Tịch trả l
không có vợ nên không có
thanh niên, nếu sắp tới, chá
là Sêcuturê!"

Mọi người dự lễ đều vui c
của Bác, vừa được lòng kh
với phong tục nước ta tron

Phong tục Việt Nam

28. Làm lễ y đặt tên cho con v

Vấn đề này đã có lệ từ xưa đã có nề nếp sẵn thì cứ theo. Đối với những họ mới phụ nề, chúng tôi xin mách m

1. Yết cáo tổ tiên: Theo phả, kiêng kị các trườ với tên huý của tổ tiên (nội ngoại) mới chính

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

yết cáo tổ tiên và xin
tục khai sinh kịp thời,
về đối chiếu gia phả,
thì tìm cách đổi, hoặc
nhà. Lễ yết cáo tổ tiên
trầu, chén rượu cũng
năm mà yết cáo chung
trong năm cùng một l
cốt sao cho gia đình n
gặp phải điều gì phiê

2. Vào sổ họ: Thứ tự sổ
trước ghi trước, sinh
năm bị phé khoáng na
thống kê theo đơn vị h
đó mới lập sổ tiếp đ
Mẫu số: Họ Tên (Tên
bà, thuộc đời thứ mấy
con thứ mấy? Ngày th
3. Con gái vào sổ họ: B

đều có yết cáo tổ tiên, nhưng nhiều họ ngày nay coi con gái, cho rằng "Nữ nhân không người ta, lớn lên đi là thể không công nhận công trước CM T8-1945 mà con đó, con gái cũng có mặt trai.

Ngày nay, trong phong trào các họ đặc biệt quan tâm đến họ nào coi trọng vai trò phụ nữ, người vợ, người cô, người mẹ, người chị, người con gái mạnh. Cả nước đang ra sức coi trọng con gái cũng như con trai, phải phù hợp với tư duy thời

Phong tục Việt Nam

29. Có mấy

Có ba loại con nuôi: Con r
nghĩa và con nuôi giả vờ.
Con nuôi chính thức: Có h

- Con lập tự : Gia đình khô
ruột hoặc con anh em chú t
lớn rồi mới nuôi, thậm chí
con rồi mới nhận làm con r
chịu trách nhiệm săn sóc, n
già và hương khói tang tế s
quyền thừa kế gia tài hơn c

cha mẹ sinh ra, vì con gái l
chồng lo cơ nghiệp nhà chủ
ruộng hương hoả nếu cha n
chấp nhận là cùng huyết thố
lập tự là con thứ của ông e
ông em vẫn phải gọi người
(đáng lẽ gọi là chú) . Khi c
chồng người lập tự cũng b
hợp cha mẹ chết trước, ph
được về chịu tang, nhưng k
gấu, khăn ngang không đượ
mẹ nuôi đã sinh con trai thì
con nuôi được hưởng quyề
khác.

- Con nuôi hạ phóng tử: C
+ Con hoang thai nuôi từ
dẫn từ trước, khi sinh nở th
dương một ít tiền và sau đ

thăm con.

+ Con mồ côi hay con nư
phúc, mặc dầu không hiêm
nhỏ cũng được hưởng mọi
nuôi cũng có trách nhiệm d
chôn, cũng được cha mẹ nư
ra ở riêng. Trường hợp cha
có thể lập người con này lè
dự vào phần hương hoả, tự
khác dòng máu, không đượ
cha mẹ nuôi cũng ba năm n
nuôi cũng một năm như anh
bên bố mẹ nuôi thì không t
nuôi đã mang họ của bố nu
và đã được họ hàng chấp n
chế đều như người trong họ
hương hoả, tự điền. Nếu bố
được kế thế tộc trưởng mà
trưởng của chú em.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Theo phong tục một số người con rể cũng có quyền phóng tử nói trên, nhưng chỉ em ruột của vợ chín tháng, bên nhà vợ. Lập tự chỉ lập cho con rể. Cháu ngoại cũ (như trên).

Con nuôi danh nghĩa: Có

- Nhà hiếm con qua nhận vô dưỡng, hoặc theo số tử cha mẹ nên phải bán làm con xong bố đẻ sẵn một chai rượu làm lễ gia tiên bên bố nuôi đó mời bố mẹ nuôi đến nhà quyền cho bố nuôi đặt tên con thì mồng 5 (đoang Ngọ) ngày mẹ nuôi. Đứa bé cũng xếp theo quan hệ lứa tuổi. Sau

đời anh em cháu cháu khôn phạm cũng coi như mắc tội chọn gia đình phúc hậu, lầu vượng.

- Do cảm ân đức, nghĩa

- Anh em kết nghĩa với anh em cũng như bố mẹ của nhận người anh em kết nghĩa trong nhà.

Trong những trường hợp con nuôi, bố mẹ nuôi như "tử" khác với "nghĩa phụ tử" trường hợp "dưỡng phụ dưỡng tử" càng tốt đẹp "thân thọt

Con nuôi giả vờ: Vì con kẻ người mẹ đem con bỏ đời người trực sẵn đưa về nuôi chuộc nhận làm con nuôi. F

thành con nuôi, con nuôi là này đành rằng phải thông c chọn người mấn đẽ, con kh tay...

Ngoài ba loại con nuôi c "bán khoán" con cho thần l Trần, Đức thánh Mẫu... Đã có bùa, có dấu ấn hản hỏi t đến đã đành mà bố mẹ nuôi. Không cho con ăn uống nhi sẽ, không được vá chằng v không được chửi rửa xỉ và được gọi cha đẽ bằng thầy, bằng chị, bằng u, bằng đẽ. xung với thần thánh. Bán c xung họ Trần khi khẩn vái, nhưng bán cho đức thánh n họ. Sở dĩ gọi là "bán khoán đẽ nuôi. Đến tuổi 13 tuổi t

sở làng xã thì làm lễ xin ch

Chính thể mới hiện nay c
quyền lợi và nghĩa vụ ngan
được chính quyền địa phư
thuận giữa người nuôi và n
thân nhân đỡ đầu trong trư

Đứa bé đếm tuổi thiếu n
xin làm con nuôi, chọn bố 1
nhiều con tùy theo khả năng
nuôi của nhiều gia đình. Tu
con nuôi ít nhất 20 tuổi.

Phong tục Việt Nam

30. Xưng hô 1

Vấn đề này thuộc lĩnh vực nhưng dính dáng nhiều đến tương đơn giản quá, đưa bé con vừa học nói đã được xưng hô, thế nhưng đến lớn khi chỉ vì một sai sót nhỏ thì thành kiến nặng nề.

Đối với các nước khác có ngôi: Người nói, người nghe cập đến trong câu nói. Chỉ

mạc ra tiếng Việt là: tao, n
chúng mày.

Ví dụ: "Bố mẹ cháu bảo
cụ". Câu này nếu dịch từ đ
sau: "Chúng nó bảo tao đư

ở Việt Nam ta đã quen t
ông, đáng tuổi bác thì gọi l
tớ", "cá mè một lứa". Chứ

Cưới hỏi

nước ngoài học tiếng Việt.
đa dạng phong phú nhưng c
phức tạp nhất là, ngay trong
mang sắc thái tình cảm, thể
kính trọng, khinh ghét, khác

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Trong cách xưng hô của
ràng. Cháu bé hỏi rằng: T
mà cháu gọi ông ông lại kh
không hiểu sao cha mẹ gọi

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

được còn con gọi tên cha mẹ, nhưng khi đã trở thành chú già rồi lại còn gọi là "ông" hay "bà".

Cách dùng từ để xưng hô thể hiện độ thân sơ giữa người nói và người nghe. Trong tình bạn bè gọi nhau bằng "anh", "bà", "chị", "bằng thừa" quý anh hoặc "bác", "bác bác" nhau. Ngược lại, mới quen biết coi như bất lịch sự, đôi khi không trả lời. Cụ già và Lão già chỉ khác nhau ở "cụ già" thì rất khác "Tôi hỏi ông già" thì "lão" chưa hẳn đã già, mà là

Nếu có quan hệ họ nội, họ ngoại thì thuộc gắn bó tình thân thiết nhưng ngang hàng cha mẹ rồi con cháu. Theo đúng vai vế trong họ. Trẻ tuổi mặc dầu là bậc cháu nội thì gọi bằng anh, ông, bác ông

mình, như vậy thanh nhã và

Thuần túy quan hệ xã hội
nhưng theo phép xã giao "t
thập tuế vi phụ" (hơn một t
cha), tức là tôn lên ngang b
Đây là phép tôn xưng.

Phong tục Việt Nam

31. Vợ chồng xưng

Người Việt Nam ta từ nhỏ
với nhau đã quen tai nhưng
ngoài biểu đạt được đầy đủ
. Ví dụ: "Nhà tôi" dịch ra t
người Pháp làm sao hiểu n

Thời nay vợ chồng trẻ xi
âu yêm thân thiết biết bao!
vẫn là anh. Lùi lại bốn mư
nhiều được Âu hoá, vợ ch
thể hiện được tình cảm độn

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

cũng thanh nhã, nhưng những một số tân tiến muốn gọi nhà hàng xóm, chỉ thăm kín tổ tiên chỉ đủ hai người nghe với 1 "trông không" cũng là một buổi ngày xưa, thời trẻ chỉ gọi người "mẹ hĩm"... Người mới lấy có chức vị gì mà gọi thì là dẫu, muốn gọi chồng đang chẳng biết xưng hô ra sao là nhà ăn cơm". Từ "ai" ở đây hay đại từ phiếm chỉ mà có

Còn khi nói chuyện với 1 hay chồng mình là "nhà tôi" bố, "mình" và "tôi" tuy hai "chồng tôi" hay "vợ tôi" chứ nó" là "nhà anh nhà nó".

Vợ chồng nói chuyện vợ
không "Này! Ra tôi bảo!" k

Phong tục Việt Nam

32. Cách xi

Có xem sơ đồ gia phả toàn đời thứ mấy, đời trên mình nhánh nào, bằng vai với mình đồ gia phả mới phân biệt (tự xác định được quan hệ t đúng, chú ra chú, bác ra bác Xung hô trong nội tộc khác khỏi mang tiếng "Cá mè mớ tuổi tác và chức vụ địa vị, nhưng khi giao thiệp với từ

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

hợp theo cách xưng hô ngo
Có thể đúng theo huyết thố
ông chú, nhưng tôi cũng gọi
người tuổi cao, gọi bằng ch
gọi anh A bằng bác đó là g
dầu tôi ít tuổi hơn anh như
anh A. Tuy nhiên nếu ít tuổ
tiện, có khi phải hạ xuống 1
thân mật.

Trong khi chúng tôi biên s
trong họ thắc mắc: Gia phả
trong họ ta hay không? Tại
nội tôi, mà tôi lại phải gọi

Xin trả lời: đó là hiện tượng
Ngay trong một gia đình an
ra đời: hiện tượng "Em bú
bình thường trong xã hội cũ

chênh lệch 1 đời, vậy thì tr
lệch dăm ba đời không có

ở nông thôn còn mỗi quan l
giữa thông gia, giữa bà con
càng phức tạp, thông thườn
xưng hô với ông chú bà bác
nhưng cũng có trường hợp
khác nhau chồng gọi bằng c
lại. Nhưng dầu sao "Máu th
theo quan hệ gia tộc vẫn th
hội.

Phong tục Việt Nam

33. Phải chăng "chào hỏi"

Trong tiếng Việt từ "chào" bắt nguồn từ "mời", cách chào hỏi, cư xử ở phương có một phong tục kỳ lạ, tượng được chào và phong

Đối với các cụ già, khừ "chào" thì cụ có cảm tình ngay lập tức, nên tân tiến mà làm như vậy. "Đi qua nghiêng nón không

Sinh dưỡng

hờ hững với nhau mà vì qu
bằng khoé mắt nụ cười, có
miệng.

Giao thiệp

Đạo hiếu

Chào hỏi đi đôi với nhau
không?" "ông đi đâu đấy?"
không cần trả lời, nhưng né
nhặt khinh người.

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chào mời đi đôi với nhau
hay mời để thay lời chào. M
chiếc thuyền đi dọc sông, r
ăn cơm lời mời thuần túy t
thuyền kia mà ăn đâu! lời c
không. Có khi không có m
ổn, nhưng quả thực, mâm c
khinh khi, kiêu kỳ thì mâm

Chọn ngày giờ

Lời chào biểu hiện phon
nếp của gia đình, thuần ph

cả dân tộc ta. Song, ở mỗi
Ngày xưa chào bằng cách v
bắt tay. Chúng tôi sẽ trở lạ
vái lạy ai".

Phong tục Việt Nam

34. Nhập gia

Theo phép xã giao, trước khi đi tìm hiểu tên Huý của ông bạn mới mình định đến thăm, để tránh phạm vào xưởng họa thơ từ động đến đồng nghĩa với "ky" (tức là kỵ nhật hay kỵ nhật). Tên huý là nói đến, khi giận nhau người bà, cha mẹ, chú bác có thể gọi nhau theo tên huý, kể cả những người sống cùng xóm. Trong ngôn ngữ thôn

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

nói tránh đi, nếu không sẽ l

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Thời nay, giao thiệp rộng
chỉ gọi tên nhau là chuyện l
nông thôn phải tùy theo pho
nếu cứ theo họ tên ghi trong
chính mà gọi thì chưa chắc
Trừ những người đã thoát l
người ta vẫn hay gọi nhau l
cháu đích tôn.

ở miền nam nước ta hay
gia đình, nếu đã ra ngoài xã
dị : Ông Bảy Lửa, chị Ba T

Phong tục Việt Nam

35. Ai

Vái lạy là phép xã giao 1 cúng tế mà người sống cũng với bày tôi, bố vợ đôi với kẻ ti ấu đều phải lạy đáp lễ "tôn quân ti thần", nên thiêu Ngày xưa từ quan Khanh sĩ lễ kẻ ti ấu, nếu kẻ ti ấu (bè bái đáp lại. Còn vái là ngh xưa kia có chôn công đườn cũng vái bậc trưởng quan..

Cưới hỏi

không biết xét đến cổ điển với kẻ ti ầu, còn kẻ ti ầu đố chỉ lạy xong là cứ đứng thả tuýt bút của Phạm Đình Hồ

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Xem đoạn văn trích dẫn xã giao, không chỉ vái lạy 1 vái lạy đáp lễ. Từ lạy nhau tương kiến, đến nay ta tiếp được phép tôn ti (tôn trườ

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Theo phong tục lễ giáo c chào bề trên trước, trẻ chào Nếu bề trên không chào lại trò, tức là không đáp lễ, thì từ chối người khác, làm ch ngùng và bất bình. Không t đã tự làm mất đi phong các

Chọn ngày giờ

Chúng tôi xin trích kể lại
độc lạ ông Nhiêu".

Ông Nhiêu Chuôi người cũ
Tam Nguyên cũng tới mừng
cũng như mọi người lễ ông
đời cụ Tam Nguyên Tổng
thường. Ông Nhiêu vội và
ông Nhiêu dậy, ôn tồn nói:
ông Nhiêu đây..."

(Trích Nguyễn khuyến và g
soạn_Hội VHNT Hà Nam

Phong tục Việt Nam

36. Đạ

Quan hệ thầy trò nói riêng một tập sách riêng. Để trả lời trò, chúng tôi thiết nghĩ mà nói cho hết được.

Dân tộc ta vốn tôn sư trọng đạo. Vai trò thầy giáo luôn được tôn trọng, tiên tiến được toàn xã hội. Nghề này vốn là nghề cao quý nhất. Ngay cả trong thời dân chủ đều có câu "tiên học lễ hậu học văn" "

và xã hội" ... Nhân tài phục nước đều được "ông thầy", "không thầy đố mày làm nên" thức đều thống nhất dựa và bậc rõ ràng.

Vì tất cả những lẽ trên, c
cao hơn cha có quá đáng k

Cha mẹ sinh ra, nuôi dưỡ
truyền thụ kiến thức cho m
tài năng với đời đều nhờ th
thi đậu cử nhân, tiên sĩ thư
lắm là vài ba thầy, chứ khô
lớp rồi mỗi môn một thầy.
thầy trò cùng lều chông đi t
đậu thầy hỏng. Có những ôi
Nghè, ông Công nhưng bản
gì, chẳng nhận quan tước g

làm quan mà chỉ tiếp tục đạt
cao đức trọng được môn sư
Văn An là người thầy tiêu
Miếu.

Ngày xưa, thầy đồ dạy đ
cử nhân, tiến sĩ thì tự nhiên
lên rõ rệt, quan tỉnh quan h
những đối với thầy giáo mà
ba lần mời Nguyễn Thiếp (c
chính là để thu phục nhân s
thầy giáo của nhiều triều th

Cưỡi hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Ngành giáo dục tuy có c
rất nghiêm rất chặt, song rấ
ở cấp huyện, cấp phủ chỉ c
lương nhà nước, hầu hết là
trong vùng nuôi thầy cho c
gửi ơn đến thụ giáo không 1

Đạo hiếu

mông 5 tháng 5 ngày Tết...
đến tết thầy tùy tâm. Giàu c
áo...Nghèo thì một coi trâu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Môn sinh của một thầy t
đồng môn, có trưởng tràng,
giúp việc trưởng tràng. Co
được gọi là thế huynh. Thầ
nghiêm thì được nhiều sĩ tử
vận động các gia đình môn
rượu, tào trâu bò rồi phân
tự gánh về gia đình nhà thầ
thầy mất lại dùng rượu đó
và giỗ tết tế tự về sau.

Học trò để tang thầy cũn
không mặc tang phục, gọi l
lòng.

Cụ Thượng Niên về lễ tang

Nguyễn Khắc Niên (188 Sơn, Hà Tĩnh đậu Đệ nhị khoa Đinh Mùi 1907 làm T chính triều Bảo Đại. Nguyễn Nguyễn Duy Dư người Sơn chữ ở huyện Hương Sơn, c tôn xưng là "Hương Sơn tú cụ Dư ở cách nhà mình trên thầy trò cùng lều chõng đi vào Huế thi Hội đậu luôn Theo chế độ thi cử thời Hội, còn Tú tài thì phải 3 năm mới có một khoa, thầy sau thì đã từ trần- 1909. Lúc đó Nguyễn Khắc Niên trong triều. Nghe tin vợ th về Hà Tĩnh để phúng viếng

lộ, Tri huyện tiếp điện đã l
kiệu và vồng lọng ra tận b
quê lễ vợ thầy. Nhà ông bà
người trai tráng leo lên cũ
lớm chớm. Nhưng để tỏ l
thương Niên đã xuống c
hầu diu hai bên, lên tận nh
Thượng thư đã đi chân đ
lý cũng phải tháo hia hài c
trường cụ Tú và một số gia
hàng đứng ở công. Mặc d
vài tuổi, nhưng con trai cụ
vái chào rất cung kính (vì c

Học trò cũ mà thầy lại n
đây là chuyện thực mắt thấy
nhưng cũng hy vọng các bạ
tục xưa chút hương vị ngọt

Phong tục Việt Nam

37. Miếng trầu

Theo phong tục Việt Nam, trầu không chỉ có ở vùng này mà ở vùng khác cũng có, vùng nào cũng có. Miếng trầu lịch sự không ăn trầu cách khác nhau:

*Tiện đây ăn một miếng
Hỏi rằng quê quán ở đâu*

"Đầu trò tiếp khách" là

hoạ chẳng riêng Tú Xương
ta"

Quý nhau mời trầu, ghét :
nhau ăn trầu nhưng "cau sá

Đặc biệt "trầu là đầu câu
traoi gái:

"Lân la điếu thuốc miếng tr
bạn lú".

*- Trầu vàng nhá lẫn trà
Duyên em sánh với tình*

Mời trầu không ăn thì trách

*- Đi đâu cho đỡ mờ hôi
Chiếu trái không ngòi t
- Thừa rằng bác mẹ tôi
Làm thân con gái chớ ả*

Cưới hỏi

Khi đã quen hơi bén tiê
đề tỏ tình, nhất là các chà

Sinh dương

Giao thiệp

- *Từ ngày ăn phải miếng,
Miếng ăn môi đỏ dạ sâu
- Một thương, hai nhớ,
Cơm ăn chẳng được, ăn*

Đạo hiếu

Tang lễ

"Có trầu, có vò, không v
được, chẳng khác gì "có ch
chung".

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

- *Cho anh một miếng tr
Mai sau anh trả cho nà
- Yêu nhau chẳng lấy đ
Con lợn bỏ đôi, buồng c*

Miếng trầu không đắt đ
nhưng "miếng trầu nên dâu

Ngày nay để răng trắng 1
nữa, nhất là ở thành phố, n
gả chồng, sau khi ăn hỏi xo
hàng xóm và bà con nội ng
tình cảm nên ăn được hay k

Thời xưa, ăn trầu còn sợ
người ta có thói quen:

*- Ăn trầu thì mở trầu ra
Một là thuốc độc hai là*

Các cụ càng già càng n
nên "đi đâu chỉ những cối c
Cối chày giã trầu làm bằng
miếng trầu, miếng vỏ như
không còn thấy có trên thị t
con cháu nhà họ.

Vì trầu cau là "đầu trò ti

sự tôn kính, phổ biến dùng lễ tang, lễ cưới, lễ thọ, lễ r phải có mỹ thuật, nhất là lễ có cau vỏ trỏ hoa, "cau già đĩa, hạt cau phải sổng hàng miếng hoặc 10 miếng, khi Tế gia tiên thì trầu têm, còn phết một tí vôi trên ngọn lá

Phong tục Việt Nam

38. Xuất xứ của tục nhu

Tục nhuộm răng là tục cổ xưa của các vua Hùng với tục ăn trầu (giao chỉ) trả lời vua nhà C "Chúng tôi có tục ăn trầu đen răng đen...".

Khiếu thẩm mỹ của con người dân tộc và tùy thuộc theo thời gian dân tộc ở châu Phi hay Ấn Độ

Cưới hỏi

Nước ta ngày nay, chẳng ai ngày xưa "bõ công trang đi

Sinh dưỡng

Phan Kế Bính là một nhà tr

Giao thiệp

trương cải tạo phong tục cò
trắng thì chẳng sao, chớ đầ
trắng thì coi khí ngộ một đố

Đạo hiếu

quen mắt, có lẽ quen mắt r
nhiều".

Tang lễ

*Năm quan mua lấy miện
Mười quan chẳng tiếc,*

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Tục nhuộm răng đã lỗi thời
nhuộm răng cỏ truyền của c
biết: (có thể vận dụng trong
các chế phẩm bằng xương l

Trước hết dùng các cánh k
kín 7 ngày, chờ tối đi ngủ p

hoặc mo cau rồi áp vào hai
thì phải kiêng nhai. Nhuộm
già ra màu cánh gián thì bôi
làm bằng phen đen trộn với
đen kịt lại, đoạn lấy cái sọ
nhựa ra, lấy nhựa ấy phết v
nữa.

(Trích Phong tục VN của i

Phong tục Việt Nam

39. Tại sao

Các cô gái cô mái tóc thề t
Tóc thề vốn là một vài sợi
và vành tai. Có những bạn
tóc thề, tưởng là các cô đã
các cô đã thề thốt cùng ai?

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Nguyên xưa, các đôi trai g
nên vợ nên chồng, đang mặ
do gì đó làm cho tình duyên
quyết một lòng, dẫu cho sô
đội vẫn một lòng thủy chun

Tang lễ

họ cắt trao cho nhau một m
mình như kỷ vật. Mớ tóc đ
dần mọc lại và dài dần, má
Trong chuyện Kiều có câu:

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

*Tóc thề đã
Nào lời non n*

Có nghĩa là dăm ba năm sa
chấm ngang vai rồi vẫn chu
Nên nhớ, thời xưa con trai
vì vậy cũng có tóc thề.

Phong tục Việt Nam

40. Màu sắc với t d

ở mỗi dân tộc việc vận dụng màu sắc khác nhau. Thí dụ ở các nước phương Đông, còn ở Việt Nam và các nước phương Tây, màu tang là màu trắng.

Màu sắc còn mang đặc trưng văn hóa khác nhau: Thí dụ màu đỏ là màu may mắn cho đến thường dân, còn màu tím là màu của hoàng gia hoặc xây dựng nhà cửa màu tím.

các quan đại thần. Mầu điề
và làm sắc phục cho các cụ
của cửa Thiên dành cho nh
mầu đen là sắc phục của li
của những người còn theo c
học trò chưa đậu đạt:

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Trong bài thơ La-sơn phu-1
Nguyễn Khản có câu:

Giao thiệp

*Quân kim bài
Cố ngã lâm tuyền*

Đạo hiếu

Tang lễ

(Có nghĩa là: Nay ngài đã l
còn nhớ đến bạn học ngày
tức là chưa hiể đạt, vẫn c
sĩ. Mầu đào tức mầu hoa đ
mới có danh từ "Hát ả đào"

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Màu đen, màu nâu là trang
nông dân. Màu xanh nhạt
giải phóng gọi là xanh công

ở Việt Nam, từ xưa tới nay
dùng trong trướng đối chỉ
mừng rỡ, còn trong lễ tang
xanh, màu đen, màu tím....
nhấn ở các cửa hàng, trướng
đỏ, màu vàng rực rỡ, phải
mừng, không cần phải an ủi
màu đen, trắng, xanh, tím n
câu chuyện oái oăm: Có ng
mua một bức trướng điều n
cảnh nhàn du", có khác gì c
chóng được lên đạo chơi tr
cảnh nhàn du", (Nghĩa là th
tiên) là để an ủi người mới
hưởng cảnh tiên.

Phong tục Việt Nam

41. Vì sao có tục bán mở hàng Tết

Trong phong tục ngày Tết, ai cũng muốn vận hội hanh thông, có ngày khai ấn, kẻ sĩ có ngày khai canh, làm thợ có ngày bán thợ, có ngày mở hàng. Theo tục lệ xưa, việc buôn bán đều khó khăn, mà "Đầu đi tầu buôn bán lại càng bấp bênh", ngày ngồi suốt buổi chẳng có lợi lộc lớn, có tháng thua lỗ

không những chọn ngày mở
đầu tuần, từng ngày còn phải
hàng vào lúc nào ? Bán cho
hàng?

Thông thường muốn được
người bán hàng phải niềm
hơn bình thường để câu đư
Tín đứng hàng đầu. Song c
hàng phải bán cho đắt, ngư
mua bỏ đi, rút cuộc ngồi lì
chỉ còn có thái độ và ma t
hàng nặng vía, chửi rửa ng
Người bán hàng như vậy k
người nặng vía nhất.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Ngày trước người ta muốn
hàng có giá rẻ hơn chút ít,
mở hàng vì sợ vướng phải

hàng nặng vĩa lại đòi "Đốt

Giao thiệp

Đến đây ta có thể kết luận (còn hơn hay rẻ hơn giá bình thường

Đạo hiếu

Tang lễ

Chuyện vui:

Giỗ Tết, Tế lễ

"Mở hàng nhẹ vĩa " hay "N

Chọn ngày giờ

"Nợ như Chúa Chôm". Đó là chuyện của người lăm nợ. Nhưng tại sao lại có chuyện này vậy? Truyền thuyết kể rằng ở vùng miền Thanh Hoá, chẳng có chuyện gì, quanh năm chỉ có đánh cá. "Chôm" tên thật là gì, quê ở đâu, thích có những ai? Chẳng ai biết chuyện "như Chúa Chôm" được. Ngày xưa, một người Chôm vào một quán nhỏ ăn cơm. Chủ quán bán rất đắt hàng.

trăm, các chủ quán ai gặp (C
quà lấy may. Ai được Chôm
hôm ấy đều bán được đất h
nhiều tiền để trả, người ta
có tiền trả cũng được, mà k
khắp vùng không ai mắc nợ

Năm 1527, Mạc Đăng Dung
Hoàng, dựng nên nhà Mạc.
nghĩa phò Lê chống Mạc, đ
được Chôm, mặc dầu khó r
đế vương (người ta còn đờ
đám mây che trên đầu, trời
mát...) Chôm được phò lên
Hưng đóng đô ở Thanh Ho
Mạc ở Hà Nội (tức Đông c

Sau khi lên làm vua, không
như trước, và cũng không r

trái nợ nần nữa, Chúa Chồi phải hạ lệnh đúc thật nhiều tiền ra đến đầy, cho công c nhặt lấy. Vì thế nên mới có Chôm".

Phong tục Việt Nam

42. Đạo Hiếu theo quan niệm nay nay

Các bạn biết chữ Hán thấy của hai chữ "Lão" ở trên (l ở dưới. "Hiếu" tức là mỗi rộng ra là đạo nghĩa của các tổ tiên.

Đọc bài "Đạo hiếu" của Ni quê thói"- NXB Đồng Tháp Mừng lão, Yên lão, tôi rất r

nói thêm vài lời.

Đạo hiếu xuyên suốt trong đời sống của người Việt, không thể không nói đến chuyện truyền của ta. Lễ tế, lễ tang dựng cửa, hội hè đình đám, phong mỹ tục đã đành mà thời, ngày nay bị xếp vào lịch sử, chất lọc được một phần tinh

"Hiếu" là thiên kinh địa nghĩa, dao tục ngữ đã nói nhiều, như "Luân lý giáo khoa thư" cá nhân Thái Sơn, nghĩa mẹ như núi non. Những chân lý đó, ai không biết? chữ "Hiếu" ngày nay cũng (

Tôi không dám lên mặt dạy đời, tranh luận trong nội bộ gia đình.

Trước hết tôi hỏi " "Hiếu" là
"Hiếu" là hiếu với dân, Bá
hiếu với dân". Đài báo cũn
là cán bộ phải chăm lo cho
dịch với dân".

- "Việc hiếu" là gì?

- "Việc hiếu " là việc ... là
cho nhân dân mà không ăn
lúng túng. Thằng con út tôi

- "Việc hiếu" là việc đưa đ
ma xong, ông hàng xóm đứ
đã giúp gia đình lo xong vi

Đến đây, được chú em tôi

- Cháu nói có lý đấy anh ạ!
người chết, cho nên người
là chỉ việc tang, việc cưới.
năm chứ không phải đưa m
tiên sĩ Lý Trần Quán, một

triều Lê, trước khi chết còn
hiếu dĩ hoàn. Thập phần ch
năm đã xong, chữ "Trung"
- Hiếu đối với người chết,
"Sự tử như sự sinh" kia mà
- ồ, anh muốn biết con anh
ráng chờ sau khi anh chết s
thì chẳng cho ăn. Đến khi c
xưa còn thế nữa là bây giờ
hết phần, vì thanh niên ngày
tế ruồi.

Đến đây lại chuyển sang m
về quan niệm chữ "Hiếu" t
- Thời nay lớp trẻ chẳng bi
Công ơn mang nặng đê đau
tâm lực, đến nay chúng nó
- Tôi phần nản - Đã thế còn
- Đó chẳng qua là cái món

nuôi cháu cũng thế. Lớp trẻ
"Sinh ra ta, nuôi ta lớn lên,
bô bà bô". Có đứa còn trác
mặc sượng, được chiều chuộng
"Ky bo' mà còn kể ơn huệ!"

Đối với những ông bố bà mẹ
quả thật là bất hạnh, song cũng
rất ít, vả lại khi đến tuổi trưởng
giáo dục của gia đình, nhà trường
nghiệm thực tế của cuộc đời
mẹ bao giờ cũng sẵn sàng tưới
thường tình.

Bàn đến câu ca dao: "Cá k
mẹ trăm đường con hư", rồi
dịch, con cả tôi xen vào:

- Con xin phép cha mẹ và c
trăm phần trăm con hư cả.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

can ngăn thì đó có phải là l

Giao thiệp

Ông chú gật gù tán thành:

Đạo hiếu

- Cháu nói có lý. Câu "Con chỉ đúng khi đứ

Tang lễ

con còn t
nhiều cô cậu còn khôn hơn
phúc" mà ! Thời đại ngày r

Giỗ Tết, Tế lễ

vụt, tư duy chính trị, kinh tế
già chúng ta thường hay th

Chọn ngày giờ

là mâu thuẫn giữa hai thế h

- Theo chú, câu tục ngữ "C
chết" có đúng không?

- Đúng thời xưa nhưng khô
câu "Bất hiếu hữu tam, vô l
với cha mẹ, trong đó không
mẹ ông bà tuy đã qua đời n
nếu ta không có con thì sau
nốt giòng máu của bao đời

còn tội sống thì sao ? Có ít
qua chỉ mang thêm tội vạ. Lại
lại thương cháu. Có lẽ họ r
được nghiệp cha ông thì hy

Trong cuốn "Một nghìn lẻ 1
trả lời đám đông: "Nỗi khổ
có đứa con hư". Nhưng còn
cực và phổ biến "Con khôn
của", có ai từ. Gặp nhau ng
máy gái rồi ?", chứ có hỏi:
câu "Trẻ cậy cha, già cậy c
không ?

Nhân nhắc đến những gương
vua ban biên vàng như thời
gần ba trăm năm (1663-16'
vàng "Hiếu hạnh khả phong
đây hơn một trăm năm (188

tính chất gợi ý: "Thời nay t
trung ương đến địa phương
thưởng biểu dương gì ?. Tr
Lục Tích người quận Cửu C
ăn tiệc xong dẫu quả quýt r
là đất Thanh Hoá ngày nay
số "Thảo hai mươi bốn, th
sách ta, không thấy nói đến

Ông chú vừa dứt lời, cậu c
- Tưởng ai nổi danh, chứ n
cũng đưa vào sử sách, thì c
kê cho hết, ở một vùng cũn
Ngay như cháu đây, lúc nh
thờ họ, hẳn chí còn nhớ, lú
cháu còn nhớ chú xé sẵn ch
ăn cỗ, thế rồi phần giò, ph
cháu, cháu đều gói cả lại n
dầu cháu rất thềm, cháu hơ

Nghe con nhắc lại chuyện c
đầu tán thưởng. Tôi liếc th
vì cảm động.

Cậu con thứ của tôi, bỗng c
- Vua ban bằng 'Hiếu hạnh'
không chú ? Hay lại nghe đ
bọn lăm tiền, khéo nịnh, đ
ngày xưa các cụ ngốc lăm"
Thuần" thì đúng là không k
một nhẽ, chứ với mục gì gh
con Cám, gặp phải cháu thì
cay đắng một niềm ngon ng
con nuôi mẹ như Hán Quác
nghìn muôn thu". Đáng lý r
giết người, hơn nữa lại là t

Cuối cùng chú em tôi quay
- Theo ý anh, thế nào là "C

Giữa hai đứa con, anh chọn
Con nhà nghèo, mới 4, 5 tu
biểu mẹ, một là đứa giàu s
cũng lấy có bìa ra ngày giỗ
câu cạnh những kẻ cao sang
trong khi đó thì hắt hủi ngư
như trong chuyện "Báo hiếu
Thế nào, giữa "Lục Tích n
bướng bình và nhân vật "C
Nguyễn Công Hoan, anh ch

Dường như để tránh dung c
phải, chú em tôi quay lại, r
- Cháu ạ, cháu có thể tranh
độ, từ tốn, phải biết lựa lời
có thái độ nóng nảy, cái gắ
khi ra đường, giữa công cl
đừng để ông bà trên bàn th
không biết dạy con; đừng đ

nhờn bố mẹ cháu, tất nhiên
này cháu sẽ rõ: có nuôi coi
Từ nãy đến giờ nhà tôi chỉ
"Nghe cha con, chú cháu n
Xin mượn câu đó làm câu l

Phong tục Việt Nam

43. Tục

Bây giờ đến bậc ăn dung n
Có rượu thì ông chổng gậy
(Nguyễn Khuyến)

Lên lão cũng phải khao. "K
khao vị thứ đình trung. Lo
phe giáp hay thôn xóm khắ
nhiên không phải cậ cạnh.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Những nhà giàu có thường
ăn uống linh đình. Tế sống

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

tư văn hành lễ trợ tế. Cha r
dâu, rể, cháu chắt, phân thứ
nam bên trái, nữ bên phải,
nhạc trọng thể, vui vẻ. Tế
khác tế thần, tế tổ mỗi lần t
chúc thọ thường là cả một c
trong vùng nô nức đến xem

Có đám mừng thọ mời bà c
hát xướng hai ba bốn ngày.

"Phú quý sinh lễ nghĩa", có
mẹ lên lão 70,80,90 tuổi...]
có bày ra thết đãi mời mọi
đồng thời làm vui lòng cha
có thể khiến cho những kẻ
phụng dưỡng cha mẹ cho đ
làm suy nghĩ và hổ thẹn.

Phong tục Việt Nam

44.

"Yến" là tiệc rượu. Nhiều nơi
hai ba năm một lần, thết tiệc
nói đây là một thịnh điển thì
hủ tục đã gây nên nhiều tệ
"Sống lâu lên lão làng", tự
phải tranh dành mới có, chỉ
có quyền thế mà tạo nên đư

Mỗi năm cứ đến dịp làng n
kỳ, các quan lão tự hội ở c
đương cai, làng đem cờ qu

ra đình. Những làng trù phu
lão, lão 100 tuổi đi võng đ
tuổi đi võng điều hai lọng (2
cong) một lọng, lão 70 võn
tráng cầm cờ khiêng võng c
rất trọng thể.

Tại đình làng, nơi giữa thiế
lão ngồi hai gian bên theo t
bà thì gian trái lão ông ngồi

Tuỳ theo lệ làng, có nơi lã
một mình chiếu nhất, có nơ
niên nhất, cũng ngồi một m

Tế lão cũng đủ nghi thức n
tế tiên lão, văn chúc thọ qu
phường bát âm tấu nhạc.

Cưới hỏi

Lúc tế, quan lão ngồi trước chỉ uống rượu suông không đối với dân làng, ngồi chửi chằm chú nghe văn tế, văn được mang đến từng nhà bị

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Cỗ yến lão thường là rất thơi nơi mỗi cỗ hai bánh dày, h giò, nem và nhiều thứ bánh

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chiếu nhất, một cụ ngồi thì một, chiếu nhì, hai cụ ngồi một nửa cỗ, những cỗ dưới

Chọn ngày giờ

Từ ngàn xưa, những khi có nữ nơi đình trung. Ngày yến đem lại cho dân làng một c

Mỹ tục yến lão là do đạo h

có ý nghĩa rất trọng hậu, trở ngược hẳn với cái thảm cảnh thịnh cực đến tuổi già là bị lộng hại xã hội, con cháu ít chăm

Lúc vẫn niên, tóc bạc da mồi, thân dã năm tháng trôi, các sứ sớ đã được cả làng tỏ tởm trong cuộc rước đón những người được hãnh diện là gia đình có nhiều nhà, dù nghèo cũng yên.

Cụ thì mũ ni nhung đen, áo tam giang, giày vắn hài, cụ có những cụ nhà bản hàn, quần này cũng quần chực bầu, áo mới thay quai... Y phục tùy định nào, chỉ trừ màu vàng

được mặc

Trước ngực, dưới vòng dây
lam, màu huyền đặng trâu,

Đám rước quan lão, y phục
cờ quạt, vừa gọi cảm. Nhữ
ông cha được dự, không kh
khuất, không khỏi thềm mướ
nay và đời sau.

Phong tục Việt Nam

45. Tạo sao những trao khôi

Từ năm 1975 lại nay, nhất chí Nam đều có phong trào Diễn dịch, biên soạn, phổ l mộ, từ đường tổ chức tế tự, cảm gia tộc hơn trước. Đó có một văn bản chỉ thị nào phương, hay ngành văn hoá nhân tố nào chỉ đạo, thúc đ vậy ?

Cười hỏi

Sinh dưỡng

Đây là quy luật phát triển x

Giao thiệp

Trong thời kỳ kháng chiến.
của mình đều phải dồn toàn

Đạo hiếu

vệ Tổ Quốc, mọi người khi
bức xúc nhất : Ăn ở, sống c

Tang lễ

đình hoãn được. Sau khi h
tương đối ổn định thì nhu c

Giỗ Tết, Tế lễ

lại nổi lên. Việc đi lại, th
hàng thân thuộc, việc cúng

Chọn ngày giờ

việc thờ phụng tổ tiên, ông
thành tâm linh của mọi ngư

trọng trong đời sống văn h

Dưới bất kỳ xã hội nào, dù
tôn giáo khác nhau, tình cảm
là khái niệm mở rộng của t
nước lã. Đó là tình cảm tự

Vì vậy. Khôi phục việc học
số đông nhân dân, một người
hưởng ứng. Đó cũng là thuật

Phong tục Việt Nam

46. Quan hệ giữa lễ và tục

Phục hồi việc họ lợi hay hại

Phục hồi việc họ là một cách
huy được thuần phong mỹ tục
léo vắn dụng đường lối, lo
cực sau đây thì càng có nhi
lợi cho phong trào chung:

- Ngăn ngừa một số ph

- thân thuộc để kéo bè,
- Phục hồi việc họ, đôn đốc những thủ tục, mê tín (
 - Dựa vào thế có người quyền để bóp méo luật

Cưới hỏi

Ngoài ra, nếu tổ chức hội làng đúng chỗ gây lãng phí, nhiệt tâm đến công việc, thời vụ sản xuất hạn chế mặt tiêu cực.

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Họ hàng thành đạt thì làng ...
Trước Cách Mạng Tháng 10 điều hành những công việc an, còn những việc xây dựng hoá như làm đường sá, đào hè ... hội đồng hào mục mục của dân phải dựa vào các l

đồng tộc biểu bao gồm nữ
Chỉ những vị đó mới có kh
các họ ra làng xã làm nhữn

Phục hồi việc họ, nếu được
nhiều mặt đối với phong tr:

- Phục hồi luân lý, đạo
nếp sống văn minh, gi
- Góp phần trong việc g
con trung hiếu, cháu t
ngoan.
- Vận dụng kinh nghiệm
điền, học điền, tổ chức
đặt các giải thưởng ch
lên lớp, lên cấp, hoàn
ý thức tôn trọng người
cơ nhỡ, ốm đau, tàn tật
- Nếu khéo tổ chức, các

lạc bộ văn hoá ...

Phong tục Việt Nam

47. Ruộng hương

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

"Ruộng hương hoá" là ruộng trông lo việc phụng thờ hương. Ruộng hương hoá lưu truyền từ đời xưa. Ruộng hương hoá không được bán, phong kiến cấm bán ruộng trông lo, ruộng trông lo không còn người nối dõi thì ruộng hương hoá xa quê, họ khuyết tộc trông lo, tôn thờ trọng của cánh hai đời, ruộng hương hoá và lo việc giỗ tế tổ tiên, con cháu trong họ đều phải

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

được tính đến) thì người c
nếu có khó khăn đặc biệt là
làm sai luật lệ trên sẽ bị qu
người thừa kiện.

Vì có ruộng hương hỏa r
vững, dù họ lớn hay bé, thè
trưởng giàu hay nghèo, san
mới chỉ là đứa bé con năm
đông đủ.

Phong tục Việt Nam

48. Vai trò tộc trưởng nhau nhà

Ngày xưa việc họ là cứ vào
trưởng họ lớn; các chi có t
lợi, nghĩa vụ rõ ràng. Ruộn
thì lễ to, nhà thờ họ lớn, tế
tê lễ, tộc trưởng đầu còn tr
dầu cao tuổi vẫn là bồi tế.
trưởng thay thế, cũng như ô
phụ chính đại thân.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Thời nay ruộng đất thuộc sở hữu tư nhân, hương hỏa, không còn chế độ ruộng công của tộc trưởng hoặc người đứng đầu gia đình và họ hàng cũng tùy thuộc vào năng lực hiểu biết, hoàn cảnh sinh sống của gia đình. Chế độ quy định nào ràng buộc gia đình cư xử hoặc không thoát ly công xã, gia đình giao (hoặc không giao) được quyền hưởng cảnh đó, việc hương khói thờ cúng gia tiên phê khoáng.

Thế theo nguyện vọng, tâm nguyện "ngày giỗ ngày tết có bát nước, nén hương. Để báo đáp công ơn có sáng kiến thành lập một quỹ hương hỏa, nhiệt tình trong họ để có tiền mua bát nước hay có một tiền lệ nào đó để báo đáp đồng gia tộc hay hội đồng tộc trưởng."

Trước mắt, họ nào mạnh mẽ cảm họ hàng gần bó hay kh trào chung, còn tùy thuộc v lãnh đạo của một số cá nhâ chưa có một cơ chế nào bả

Trong thời kỳ kháng chiến, phé khoáng không còn cơ s hương hoá. Từ sau hoà bìn được khôi phục nhưng vì " lên một thời gian ngắn rồi l hoá của tổ tiên để lại thì c quỹ tích kiệt để lấy lai hàn rồi do trượt giá, một vài yế hương khói cũng nguôi dần những con cháu muốn kế tậ cho anh linh tổ tiên, cha ôn thành đạt.

Phong tục Việt Nam

49. Bàn thờ vọng

Bàn thờ vọng ngày nay khá sống xa quê, hương vọng và hương khói trong những ngôi kinh tế nông nghiệp tự cung đời không rời quê cha đất tổ cũng đã gọi là biệt quán, lý là hiện tượng cá biệt và tại biến.

"Vọng bái", nghĩa là vái tạ có những đền lễ lớn, các chùa sâu rộng làm lễ, các quan ở lập hương án trước sân chùa hướng về kinh đô quỳ lạy Tể tướng hoặc ông bà mất, con cháu thiết lập hương án ngoài sân. Các bàn thờ thiết lập như vậy đó con cáo quan xin về cư tang). Các thiện nam tín nữ Đức Thánh Trần ở Vạn Kiếp v.v... dần dần về sau, đờn khăn, cũng lập bàn thờ vọng tập trung, dần dần hình thành quyên góp nhau cùng xây dựng cử người đến bàn thờ chính thờ đó gọi là vọng từ (thí dụ Thăng Hà Nội có "Sùng Sùng vọng của núi Sòng, thờ thái

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Bàn thờ vọng ông bà cha mẹ trường hợp sống xa quê. Nếu nghèo, sang hèn thế nào, nề tổ phụ lưu lại, thì đến ngày phận sự hoặc góp lễ, hoặc trưởng làm lễ, cho dù cửa nhà chủ hoặc ông chủ vẫn phải trưởng. Do đó không có lệ ngay ở quê nhà. Nếu cửa trường người con thứ 2 thế trưởng thờ ở nhà người anh cả ở xa

Phong tục rất hay và rất có với chữ Đệ. Khi sống cũng giờ cũng mong muốn anh chị đầm ấm. Thỉnh vọng hôn nhân ở gần nhau không sum họp, là mầm mống của sự bất hòa thân được.

Cách lập bàn thờ vọng:

Chưa phải là phong tục cổ mà chỉ là kinh nghiệm truyền nay tùy hoàn cảnh thuận tiện bàn thờ vọng phải về quê chính. Sau đó xin phép chủ nhân hương đang cháy giờ n tiếp. Nếu có nhà riêng, tư bàn thờ đặt hẳn một phòng nghiêm, hoặc kết hợp đặt ở tiếp khách. Nếu đặt bàn thờ hơn bàn thờ gia thần một ít chính, để khi người gia trư hương vái lạy về quê. Thí Hà Nội thì đặt bàn thờ vọng sân, ngoài hiên. Không nên trường hợp nhà chật hẹp qu cạnh chỗ ứ tạp, hoặc cạnh

khu tập thể nhà tầng, nếu có
đặt được bàn thờ. Những n
cắm hương đầu giường nằ
lòng thành kính, chẳng cần
rộng hẹp ra sao.

Phong tục Việt Nam

50. Hợp tុ tự là gì?

Hợp tុ tự có nghĩa là : rước c
chung trong cùng một nhà t
chi.

Theo phong tục cổ truyền:
mai thần chủ" (Đến 5 đời t
có bốn đời, tức là làm giỗ
cụ ông cụ bà (hay có 4 đời
kỵ gọi chung là tiên tổ, thì l
chung tất cả thủy tổ, tiên tổ
mỗi năm tế một lượt. Thần

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

khảo, Hiền tử, đến khi người cúng ông bà, đôi thần chủ 1 lượt cháu trưởng mát, chắt Tàng tổ khảo (hoặc tử), chỉ Cao tổ khảo (hoặc tử). Sau rồi chôn thần chủ đó đi. Tr một ngôi thần chủ cao nhất của nhà thờ chi đó) gọi là '

Gộp chung tất cả tiên tổ của cho từng lễ giỗ, đó là hình trong phong tục đó còn có 1 trưởng, cháu trưởng, chắt t đời mỗi được thờ ở nhà thờ những ông con thứ qua nhi con thứ, lớp cháu thứ, lớp mãi, thì có nơi số nhà thờ c người dương trần. Chính vì đến trước CM Tháng 8-194

tiên hành hợp tự vào các ni
cửa thứ, sau khi mất, hết vào
vào thờ ở nhà thờ chung củ
dưới. Đến ngày giỗ người
hàng giữa theo thứ bậc, củ
Việc hợp tự như vậy: trước
dưới chân cha mẹ, cháu ch
đoàn tự ở cõi âm, sau nữa t
chung lòng xây dựng nhà th
hương khói, gắn bó thêm m
Song cũng có những gia đìn
cách xa nhà thờ đi lại bất t
không hợp tự. Do đó, ngày
nguyên tắc hoàn toàn tự ng

Phong tục Việt Nam

51. Gia phả là gì?

Đúng và rất đúng với những giá trị và quý trọng tình cảm họ hàng của một dòng họ, một gia đình phải nói nhiều về ý nghĩa của gia phả. Dòng họ đều đã nói rõ trong gia phả cái mặc để nuôi sống gia đình. Nhưng có thấy nổi day dứt muốn truyền cho con cháu từ đâu đến, tổ tiên công đức gì, có thấy được nổi niềm của

Cưới hỏi

xa không được cha ông truy
đâu, họ hàng là ai, khi đó n
chữ "Gia phả-Gia bảo". Gi
sống trên sa mạc, còn đối v
mỗi lần "Uông nước" lại pl

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Thời trước họ nào cũng có
gia phả. Nếu vì thủy, hỏa, c
gì thì mất, chứ không để má
xưa viết bằng chữ Hán, hơn
phần trực hệ của chi mình,
cuốn gia phả ghi đời tiếp n
hai đời ba là cùng, do đó n
khác không thể bổ cứu. Hiệ
họ tuy cùng ở với nhau trơ
nhau, không nhận được qua

Về một ý nghĩa khác, gia p
lịch sử của tổ tiên nhiều đò

gửi gắm lại cho đời sau. Bởi
nào trong họ, có tài năng lớn
không thể viết được toàn bộ
trước và truyền dẫn đời sau

Gia phả các họ là các nguồn
dào cho quốc sử, nếu các r
khả năng từ gia bảo trở thà:

Phong tục Việt Nam

52. Gia phả hoàn

Gia phả được coi là hoàn cảnh gia đình, gia phả được ghi chép rõ ràng, rõ tên người sao lục, biên soạn theo triều vua nào, căn cứ vào bổn gia chi譜 các đời cũng có cước chú 1 ghi được nguồn gốc xuất xứ họ hay truyền ngôn.

Mở đầu là thủy tổ, lần lượt

đến lớp con cháu mới sinh.

Đối với tiền nhân có các n

- Tên: Gồm tên huý, tên gọi thông thường theo thứ mấy?
- Con trai thứ mấy của ...
- Ngày tháng năm sinh (sinh).
- Ngày, tháng, năm mất
- Mộ táng tại đâu? (có cải táng, di táng tại đâu)
- Học hành, thi cử, đậu và truy phong sau khi nào? Triều vua nào? 1 ban khen và hưởng tư phong chức gì? Trước thì mục này rất dài. V

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

- thê phủ, chỉ riêng Xuâ
mục này đã trên mười
- Vợ: Chánh thất, kế thất
 - Họ tên, con gái thứ m
đâu? Các mục ngày, t
mất, tuổi thọ, mộ, đều
 - Nếu có thi đậu hoặc c
thưởng riêng thì ghi t
 - Con: Ghi theo thứ tự 1
con bà nào? Con gái t
đã lấy chồng thì ghi t
nào, quê quán, đậu đạ
mấy gái, tên gì? (Con
không cần vì có mục 1
 - Những gương sáng, n
biệt, hoặc những công
xóm giềng...

Ngoài những mục ghi trên,

nhều sự tích đặc biệt của c
những áng văn hay, những l
tài sản quý giá mà chúng ta
thác.

Những nội dung ghi trên ch
huỳnh trưởng các họ, đang
tục biên gia phả dành cho c
gia phả hoàn chỉnh hay sơ s
được bao nhiêu biết bấy nh
nhiên, nếu tìm được quốc s
khác những tư liệu liên qua
đời sau thêm sáng tỏ.

Phong tục Việt Nam

53. Thọ mai gia lễ Tru

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

"Thọ mai gia lễ" là gia lễ r
gia lễ tức gia lễ thời xưa c
khuôn theo Tàu. Mặc dầu g
chỗ đã lỗi thời nhưng khi đ
rẽ trong nhân dân, nên đến
còn phổ biến áp dụng, nhất

Tác giả của "Thọ mai gia l
hiệu Thọ Mai người làng F

Giỗ Tết, Tế lễ

Tiến sĩ năm 1721 (năm thứ
Hàn lâm Thị chế.

Chọn ngày giờ

Trong "Thọ mai gia lễ" có
Thượng thư gia lễ. Hồ Thu
(1621-1681) cũng người là
1652 tức năm thứ 4 triều K
tước Duệ Quận công.

Phong tục Việt Nam

54. Ba cha tám

Theo "Thọ mai gia lễ":

Ba cha là:

1. Thân phụ: Cha sinh ra
2. Kế phụ: Sau khi cha c
mới của mẹ là kế phụ
3. Dưỡng phụ: Bố nuôi.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Tám mẹ là:

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

1. Đích mẫu: Vợ cả của
2. Kế mẫu: Khi còn nhỏ nuôi nấng mình.
3. Từ mẫu: Mẹ chết từ trẻ mình bú mớm.
4. Dưỡng mẫu: Mẹ nuôi, người khác nuôi.
5. Xuất mẫu: Là mẹ sinh
6. Giá mẫu: là mẹ sinh rồi lấy chồng khác.
7. Thứ mẫu: Là mẹ sinh
8. Nhũ mẫu: Mẹ vú, cho

Trên đây là định nghĩa theo những người đã lấy vợ lấy chồng cũng như cha mẹ mình và tám loại nhạc mẫu. Tất cả

Phong tục Việt Nam

55. Chúc

"Chúc" là lời dặn dò, phó 1
dặn dò của người chủ gia đ
khi mất. Chúc thư, di chúc
chính, pháp lý. Nếu không
được nữa thì nhờ người kh
hoặc điếm chỉ vào dưới. D
chiếu.

Nội dung chính của chúc th
bao nhiêu ruộng đất, nhà c
hưởng khoản nào, mấy m

dành cho mẹ làm của dưỡn
Nếu còn bao nhiêu nợ làng
phải đòi, phải trả. Quy định
hỏa, giao cho con trưởng h
vua giao cho ai là đại thần
ngôi thái tử chưa định thì c
ngôi...

Thời nay, nam nữ bình quy
toàn bộ quyền hành. Thời t
tang chồng nếu muốn tái gi
cũng không được nắm toàn
chú, ông bác trong họ. Nếu

Thế nên, có những gia đình
Cha mẹ nắm xuống anh em
chỉ chăm chú tranh giành tài
còn khỏe, các cụ đã phải lo
nhiệm sẵn, mua sắm bộ hậu

Cưới hỏi

trước cả việc chôn cất, tang

Sinh dưỡng

Trích di chúc của Chủ tịch

Giao thiệp

"...Suốt đời tôi hết lòng phụng vụ nhân dân. Nay dù có điều gì phải hối hận, chụng vụ lâu hơn nữa, nhiều hơn chức điều phúng linh đình, bạc của nhân dân..."

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Di chúc của Tam nguyên

"Kém hai tuổi xuân đầy chụng vụ
Số thầy sinh phải lúc dưng

cùng

Đức thầy đã mông mông m

Tuổi thầy lại sống hơn ông

thầy

Học chẳng có rằng hay chi

Cưỡi đầu người kẻ đã ba p

Tuổi là tuổi của gia tiên

Cho nên thầy được hưởng

lâu ngày.

ây thừa trước ông mày chẳng

đồ

Hoá bây giờ cho bố làm né

Ồn vua chữa chút báo đền

Cúi trông hô đất, ngừng lên

thẹn trời

Sống không để tiếng đời ca

thán

Chết được về quê quán hư

thôn

Mới hay trăm sự vương trò
Sống lâu đã trải chết chôn
gì?

Đồ khâm niệm chớ nề xấu
Kín chân tay đầu gót thời t
Cỗ đừng to lắm con ơi
Hễ ai chạy lại con mời ngu
ăn

Phong tục Việt Nam

56. Cư tang

Thời xưa, dẫu làm quan đến cha mẹ mất đều phải về cư tang tận nơi biên ải hoặc nơi không quy định đối với binh quyền cố vị, giấu diếm không báo tang vì tội bất hiếu, sẽ bị trị tội. Trong thời gian cư tang, lễ

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Ba năm cư tang là ba năm không dự mọi cuộc vui, không uống rượu (ngoài chén rượu

Giao thiệp

vui, không ngủ với vợ hoặc có con trai để nối dõi tông trong thời kỳ này cũng bị coi gấm vóc, nhung lụa, không không, cùng lắm chỉ đi giỗ

Đạo hiếu

Tang lễ

Dầu làm đến tể tướng trong mẹ mình, bất kể sang hay h và lạy tạ (hai lạy hay ba vá sự với bất cứ người nào. ở cũng không được to tiếng.

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Ba năm sáu muện, tự nghiê lượng với kẻ dưới, cung kí thành kính với cha mẹ.

Thời nay không còn lệ cư t càng không có điều kiện ng qua lệ cư tang của ông cha

được điều gì trong thái độ

Phong tục Việt Nam

57. Vì sao có tục chôn

Tục đội mũ rơm quần thật t
gai, dây chuối ngày nay đã
tục chôn gậy chỉ áp dụng c
tang mẹ (gậy vông), vẫn còn

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Nguyên do: Đời xưa, đườn
leo núi cao, người mất đượ
trong rừng núi, có nơi chôn
động. Đã có trường hợp, n

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

mẹ, khóc lóc thảm thiết, để của mình, đập đầu vào vách cảm quá mất cả thăng bằng trạng trùng tang thảm hại đến quần quanh đầu những vật dễ gây tổn thương và đặt ra lệ toàn hơn. Vật liệu dễ kiếm tự liệu được và ở đâu cũng đậm, đó là rơm, lá chuối, c kinh nghiệm thực tế của một phong tục phổ biến.

Vì ngày thường đi lao động đứng đều mặc quần áo gọn phải mặc áo dài rộng, dễ v đai, tục đó cũng xuất xứ từ

Phong tục Việt Nam

58. Năm hạ tang

Theo "Thọ mai gia lễ", có hệ thống và nghĩa tình

1.Đại tang: Trảm thôi và tề

- Quần áo sờ gấu gọi là
- Quần áo không sờ gấu
vợ để tang chồng khi
- Thời hạn: 3 năm, đời

- (sau lễ giỗ đại tường).
- áo xô, khăn xô có hai ngang).

Nếu cha mẹ đều đã mất thì
hoặc còn cha thì hai giải dĩa

- Con trai chống gậy: T
vông, mũ rơm quấn đ

Thời nay, nhiều nơi đã bãi
phố nhiều nhà dùng băng đ
chúng tôi, tiện hơn.

- Con trai, con gái, con
đích mẫu, kế mẫu, dư
- Vợ để tang chồng.
- Nếu con trưởng mất tr
ông bà nội cũng đại ta

2. Cơ niên: Đẽ tang một năm khăn tròn, vải trắng, không

- Cháu nội đẽ tang ông
- Con riêng của vợ đẽ tang cha công nuôi và ở cùng, con trước có ở cùng sau thì không
- Con đẽ tang mẹ đẻ ra hoặc cha chết, mẹ lấy chồng
- Chồng đẽ tang vợ cả con không gậy.
- Cháu đẽ tang bác trai
- Anh chị em ruột đẽ tang cha cũng tang một năm, cù
- Cha mẹ đẽ tang con tr con đi làm con nuôi n
- Chú, bác, thím cô ruột ruột).
- Ông bà nội đẽ tang ch

- Đích mẫu, kế mẫu, từ tang con mình và con Tang con dâu cả cũng
- Con dâu để tang dì gh chồng).
- Rê để tang cha mẹ vợ vậy).
- Nàng hầu để tang cha con chồng cũng như c bên nhà chồng đều kh

3. Đại công: để tang 9 thán

- Anh chị em con chú c
- Cha mẹ để tang con d
- Chú, bác thím ruột để con dâu của anh em ru
- Cháu dâu để tang ông ruột, hoặc cô ruột của

- Mẹ đẻ tang con dâu th
- Con gái đã xuất giá đ
- cô ruột.

4. Tiểu công: Đẻ tang 5 thá

- Chắt đẻ tang cụ. (Hoà
- Cháu đẻ tang anh chị (ông chú, bà thím, bà c
- Con đẻ tang vợ lẽ, nà
nuôi mình thì đẻ tang
- Cháu đẻ tang đường b
chị em con chú bác ru
- Anh chị em con chú, b
- Anh chị em chung mẹ
con của anh chị em ấy
- Chú bác ruột đẻ tang (em ruột).
- Ông bà bác, ông chú,

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

- (tức là cháu nội của a
- Ông bà nội để tang ch xuất giá.
- Cháu ngoại để tang ô (anh chị em ruột của r của đích mẫu, thứ mẫu
- Cháu dâu để tang cô r
- Chị dâu, em dâu để ta con của những người (bằng thím).

5. Ty ma Phục: Tang 3 thá

- Chít để tang can (ky) : khăn đỏ).
- Chắt để tang cụ nhà b: mẫu và tăng tổ cô, tức
- Cháu để tang bà cô đê nội).

- Cháu rể tang cô bá (c
- Con rể tang bố dượng về bên nội).
- Con rể tang nàng hầu
- Con rể tang bà vú (ch
- Cháu rể tang tộc bá th cháu bác với cha).
- Chồng rể tang vợ lẽ n
- Anh chị em họ nội 5 c
- Bố mẹ vợ rể tang con
- Ông bà ngoại rể tang
- Ông của chồng rể tang
- Cụ rể tang cho chất n
- Cháu rể tang vợ cậu, một nhà.
- Anh chị em con cô ru nhau.
- Cậu ruột rể tang vợ c
- Cháu dâu rể tang ông

ruột chồng

- Cháu dâu để tang các nội chồng.
- Chắt dâu để tang cụ nội
- Cụ để tang chắt nội tr
- Ông bà để tang các ch

Tang bên cha mẹ nuôi:

1. Kỵ bên cha nuôi thì 3 tháng, ông bà thì một
2. Cha mẹ nuôi thì áo bằ
gậy.
3. Từ ông bà trở lên nếu
năm.
4. Ông bà sinh ra mẹ nước
có.

Tang họ nhà mình (Đã là c

họ của mình):

1. Ông bà sinh ra cha thì
2. Cha mẹ sinh ra mình thì
3. Bác trai bác gái, chú, với cha thì đều 9 thán
4. Anh chị em ruột thì 9 tháng, chị em đã xuất
5. Ông bà sinh ra mẹ thì

Xét trong lễ nói rằng: Con giáng, song đi lấy chồng, h chồng chết, con lại chẳg c lấy chồng, tang chẳg có gi

Nếu đương đê tang cha mẹ thì phải tang cha mẹ 3 năm, năm đã trừ phục đoạn thì c chồng dấy trước, sau mới c

chồng mới gọi về thì chẳng năm.

Trường phục: có ba loại:

1. Trường trường: Từ 16
2. Trung trường: Từ 12-
3. Hạ trường: Từ 8-11 t

(Đều lấy thứ tự giáng một t

Ví dụ: Giai đã lấy vợ, gái c
không thể gọi là trường đư
năm trường trường giáng x
xuống 7 tháng, hạ trường gi

Như vốn tang 9 tháng, trườ
trường giáng 5 tháng, hạ tr
hợp khác đều như thế mà s

Phong tục Việt Nam

59. Cha mẹ có

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Tang phục là thể hiện tình nghĩa của con cháu đối với cha mẹ. Theo phong tục Việt Nam, tang phục thường kéo dài khoảng 3 tháng, láng giềng và họ hàng phải kiêng cử để tỏ lòng thương xót cho người mất. Vì vậy, người ngoài đến phúng viếng phải kiêng nói chuyện vui vẻ. "Thọ mai gia lễ" thì chẳng nói chuyện vui vẻ với ông bà và cụ kỵ cũng để tỏ lòng thương xót.

"Thọ mai gia lễ" quy định những nghi thức tang lễ (phương Bắc bộ quan niệm tang lễ là tang cha mẹ, con chết trước cha mẹ thì tang như tang cha mẹ), Con chết trước cha mẹ thì tang như tang cha mẹ, chưa kịp báo hiếu cha mẹ thì tang như tang cha mẹ.

Chọn ngày giờ

mẹ không để tang con mà k
trên đầu tử thi một vòng kh
thân phụ mẫu còn cả thì ph
ở dưới cõi âm cũng để tang
trên dương trần.

Phong tục Việt Nam

60. Tại sao có tục l đưa t

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Tử biệt sinh ly, ai không th
nhiên, cha mẹ già yếu từ tr
tang bố mẹ là chuyện thườ
nghịch cảnh, nhiều trường l
thương cho bố mẹ. Giờ ph
đến cực điểm, có nhiều ông
có nhiều trường hợp mẹ ch
nữa, ngày xưa, phương tiệ
khăn, không cho cha mẹ đư

Chọn ngày giờ

buồn và để tránh nạn trùng
mẹ mà các ông già bà cả tr
cũng không được dự đưa t

Phong tục Việt Nam

61. Đám tang trong

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Ngày Tết Nguyên Đán là ngày mở đầu cho vận hội hanh thông rất thiêng liêng. Gia đình phải chung với niềm vui toàn dân tang trong ba ngày Tết. Nhà tết, mừng tuổi bà con, xóm giềng lại cần đến chúc Tết

Trường hợp gia đình có người

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

một Tết thì sao? Trường học không có. Nếu ngày 30 tháng 12 liệu được thì nên chôn cất sang năm mới thì có nhiều kiêng để sang ngày mừng rỡ đúng ngày mừng một Tết thì chuẩn bị mọi thứ để sáng n

Phong tục Việt Nam

62. Lễ cưới đã ch t tính

Đó là trường hợp "Ưu hỷ t
vào một lúc. "Sinh hữu hạn
nhưng ai biết trước chết và
trong nhà còn tang, trên đầu
đại tang thì tránh mọi cuộc
sẵn, nếu quá câu nệ thì quả
trường hợp tình duyên đôi
cả đôi bên đều ông già bà c

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

sau chưa hết tang. Vì vậy tu
hao" : "Cưới hôn tang, tức
chết nằm tạm trên giường, (c)
quan, hoặc gia đình có thể
quan nhưng chưa làm lễ th
thành phục thì trong nhà ch
có biết nhưng gia đình ch
trừ thân nhân ruột thịt và n
có nhau, coi như người nhà

Trong khi đó, cả hai gia đì
làm đủ lễ đưa dâu, đón dâu
nhưng lễ vật rất đơn sơ, th
phạm vi gia đình và một v
cũng miễn, sẽ thông cảm sa
mới bắt đầu phát tang. Cô
viên của gia đình, chịu tang
Nếu hai gia đình thông cảm
từ sáng đến trưa cưới dâu,

Trường hợp nhà có đám cu
tang thì sao?

Người biết phép lịch và lò
đùa vui vẻ trước cảnh buồn
có giáo dục, hiểu biết khôn
đùa âm ỹ hoặc mở băng nh
buồn. Trong trường hợp tré
thường nhưng không nên đố
âm ỹ, tránh tình trạng kẻ kh
quốc tang cũng như vậy.

Phong tục Việt Nam

63. Người dự đám

Dù thân hay sơ, đã đến dự lộ lòng thành kính đối với tang quyến. Thật là bất lịch trong lúc tang chủ đau buồn

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

ở nông thôn, nhiều nơi còn trong đám tang, thực không Đành rằng việc ăn uống là hạn chế trong số người đến Đối với bà con, làng xóm, là dịp để "Trả nợ miệng". (

Tang lễ

bồi rôi.

Giỗ Tết, Tế lễ

Nếu như chưa bỏ được thủ
lễ tang, mọi người cũng nên
việc gì thì tận tình giúp đỡ,
cũng không nên hạch sách,
cưỡi trách" có hay ho gì !

Chọn ngày giờ

Cũng cần lưu ý các bạn trẻ
ăn mặc loè loẹt, hở hang, lố
cảnh sẽ gây khó chịu cho n

Phong tục Việt Nam

64. Đi đường gặp

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Hồi mới tiếp quản thủ đô (nhiều đám tang rất nghiêm
đều tự giác tuân thủ kỷ cương

Nếu gặp đám tang ngược c
đâu cũng đều xuống xe, k
ngả mũ nón, dặt bộ qua đ
chậm lại, không bóp còi.

Chọn ngày giờ

Nếu đi cùng chiều, không t
ngả mũ.

Thân nhân đi tiễn đưa đều
xe đám tang ăn mặc theo lễ
nghiêm trang.

Phong tục Việt Nam

65. Người sắp chế bác

Thật kỳ lạ, xưa nay đã ai có kinh nghiệm, thế nhưng, có người "Tri thiên mệnh", bực mình, mặc dầu ngày hôm trước người còn tính trước được xa về. Trong trường hợp đó chuẩn bị tang lễ, nhưng như

Cưới hỏi

Đối với những người già y

Sinh dương

trước giờ hấp hổi mà ta có

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

- Xem thần sắc : chủ yếu không hay đã đục mờ.
- Sờ chân tay xem còn 1 thường lạnh từ đầu đến mình đã chết đến đâu.
- Mạch rất trầm, có khi mạch được nữa. Đôi 1 tim đã ngừng đập, như hiện được.
- Đẻ một ít bông vào lỗ đập tức là đã tắt thở.

Có người đau ốm lâu dài, 1 tỉnh táo, nhiều khi đó là dấu sáng lên để rồi tắt ngấm. C rất muốn ăn nhưng ăn được Cũng có trường hợp, mệnh

con cháu ở xa chưa gặp đư
dương với hy vọng trong n
kéo thêm ít giờ để tránh ng
phục... thì có thể kéo dài th

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

66. Trong những g

người nh

- Dời người sắp mất sang r
phía Đông.

- Hỏi xem có dạn dò trời tr

- Đặt thụy hiệu (tức tên hèn
không.

- Luôn luôn có người túc tr
- Người có theo tôn giáo th
của từng tôn giáo.
- Chuẩn bị mọi thứ để tắm
liệt (lễ nhập quan).

Phong tục Việt Nam

67. Sau khi gia đình cần

Chúng tôi chỉ nêu lên những người già yếu, mất tại nhà, Trường hợp mất tại bệnh viện, chết vì tai nạn, gươm s chưa đúng kỳ đáng chết... k toàn bộ thao tác và nghi lễ, vận dụng:

1. Lễ mộc dục : (tắm gội)

Lúc tắm gội cho người vừa dao nhỏ, một vuông vải (kh một ít đất ở ông đồ rau, mộ nôi nước nóng khác. lúc tắm quỳ xuống khóc, người hộ "nay xin tắm gội để sạch bụi dấy. Cha thì con trai vào tắm vuông vải đắp vào ngũ vị, lấy lược chải tóc lấy sợi vải tay hai chân, lại lấy dao cắt áo cho chỉnh. Móng tay móng để dưới, để vào trong quạt đi chôn; rước thi thể đặt lên

2. Sau lễ mộc dục thời gia

Đắp chân hoặc chiếu, buồn phía trên đầu, trên đó đặt n dụng một đôi đũa trên bát c

phương còn có tục để thêm trừ tà ma hay quỷ nhập tràng

3. Lễ phạn hàm:

Lễ này theo tục xưa, bỏ gạo ác quỷ đến cướp đoạt, để t siêu thoát. Lễ này ngày nay bằng may một cái túi, trong vài đồ lặt vặt mà khi sống,

Theo "Thọ mai gia lễ", lễ 1

Cưới hỏi

Lấy ít gạo nếp xát cho sạch giàu thì dùng vàng hoặc vi

Sinh dưỡng

Tang chủ vào khóc quỳ, ng rằng: " nay xin phạn hàm, p sự lần lượt xưng "Sơ phạ

Giao thiệp

chung thì kiêng không được

Đồ khâm niệm: nhà giàu dùng vải trắng may làm đại liệm (1 m ngang) hoặc tiểu liệm (1 m trước, quy định đại liệm hàng nay, dùng vải khổ rộng, miễn "Tục ta nhiều người tin theo thường có mảnh ván đục sà nhập quan thường chọn giờ kia dán ở trong, ngoài quan giờ sáu thì bỏ cỗ bài tổ tôn để trần át ma quỷ" (*Trích "Bính - tr.31*)

Mọi việc xong thì sơn gấm giữa gian giữa, hoặc nhà có gian cạnh.

5. Lễ thiết linh: (Sau khi

Là lễ thiết lập linh vị, đặt b
Khi chưa chôn cất thì lấy l
lần lạy chỉ lạy hai lạy, tron
"Cố phụ", "Cố mẫu" thay c

6. Lễ thành phục:

Tức là con cháu mặc đồ t
đến viếng. Trước khi thành
người chủ tang chưa ra tiếp
khách và thông cảm với kh

Sau lễ thành phục mới chín
bằng cố hữu, làng xã mới đ

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

68. Tại sao có thủ nhậ

Vì đã có những trường hợp sự. Người ta dùng mọi thủ trong đó có thuật hú hồn hú thở, tưởng là đã chết rồi nh sống lại. Do đó với một hy trong muôn một, người sôn nên cầm chiếc áo quần của chỗ cao nhất hú "Ba hồn bấ

vía bà" về nhập xác. Hú ba
lòng chịu khâm liệt mà tin
biết tìm đường về nhà (Khá
chốt áo quan). Đây là một
tâm linh.

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

69. Trường hợp ch co rúm không bỏ l

Theo kinh nghiệm dân gian ra, hoặc dùng cồn, rượu xo có thuật dùng hai chiếc đũa cho thi hài lọt xuống dần, k thì phải cắt bỏ những dây b buộc mông để người chết c

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

70. Người xưa dùi áo

Trong các ngôi mộ cổ khai sức của người chết, phía tr chuối, giấy bản, chè búp, b nhiều... Trong quan, ngoài vàng. Các thứ đó đều là nh

hôi hám khởi bốc ra ngoài,
mấy ai đã chôn ngay, còn phải
phải xa gần phúng viếng li
đất mới làm lễ an táng.

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

71. Tại sao trước quan có tục đưa 1 chiếc chiếu

Theo Phan Kế Bính : "Lấy 1 chiếu chôn người chết lại về với đất".

Chúng tôi cho rằng tục đó 1 phần để dễ thao tác. Và chẳng, từ xưa đến nay, ở trường sinh học, làm 1 việc trong cơ thể người chết mới có phương thuật phòng xa hiện

Phong tục Việt Nam

72. Sau lễ thành hôn phải

Thời nay đơn giản, để giữ
Thời xưa, có những nhà giàu
nhà, chờ con cháu về đông
tổng hàng huyện đến phúng
dựng nhà trạm dọc đường t
thứ khí tế và cỗ bàn thết đã
ngày, thầy địa lý chọn đất
hoi. Có nhà còn sắm đủ tro
trong vườn, vài tháng sau r

Trong thời gian chưa chôn
sáng dậy bưng khăn lược v
ba tiếng rồi quấn màn lên c
xin rước linh bạch ra linh t
vào ý, vắt màn, dọn chăn g
vào, đắp chăn thả chiếu, m
lạy hai lạy (chỉ sau khi an t
mới lạy bốn lạy theo nghi l

Cưới hỏi

Các buổi tối trước khi chur
bó đuốc trước sân): phườn
nhau túc trực bên linh cữu,
sáng trưng.

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Khi thân bằng cố hữu đến p
người chủ phụ đứng cạnh li
khách, hễ khách lạy hai lạy
vái cha mẹ mình ba vái thì
trầu, nước, cỗ bàn thuộc về

Giỗ Tết, Tế lễ

Nếu có người con trai nào
khăn xô và gậy cạnh hương

Chọn ngày giờ

Trước khi làm lễ chuyên cử
quan vẫn trở đầu vào trong
cũng chưa dùng chữ "Hiển"
con dùng chữ "Cố phụ" (ch

ở thành phố ngày nay đã có
dăm bảy ngày trong nhà, ph
? - Điều quan trọng nhất là
nghiệm : áo quan vỏ dày, g
khe hở nào. Đáy áo quan lót
chuối, giấy bản, than, vôi, l
quan được bịt kín trước bằ
tráng kim. Nếu để lâu phải
quan và quách đổ cát vàng
có các thứ hương vị để khử

Trước ngày an táng còn có
nếu không đưa được linh c
hồn bạch đến nhà thờ họ. H
bàn thờ, để ở dưới, không c
dung: Báo cáo với gia tiên
châu tổ. Xong lại rước hồn
linh toạ.

Phong tục Việt Nam

73. Những người trong

Trong lúc tang gia bối rối l
hành, công việc sẽ rất lúng

Khi thân nhân sắp từ trần, v
được người hộ tang. Người
gần gũi, có tuổi tác, kinh n
họ. Người hộ tang thay mặt
việc, đối nội đối ngoại.

Nếu người hộ tang biết cứ
mời người chấp sự, Người
mặt nghi lễ từ mộ đục, kh
đến an táng. Thành phần và
Người chấp sự thường là n
Quốc ngữ) nên có thể kiêm
cúng tế, bài vị, long triệ

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Người thu lễ: Sau khi thành
an táng phải có người thu l
nhà ngoài, hễ có khách đến
lễ đặt lên bàn thờ, báo cho
phải ghi đầy đủ danh sách
sau này tang chủ biết mà tạ
sau khi khách đã cúng lễ x
người thân tín của tang gia.

Người chấp hiệu: Thông th
người chấp hiệu chuyên trá

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

đám phu kiệu đưa quan tài (tuy không có xe nhưng khi điều khiển việc đi đứng, nấp phải, bằng hiệu lệnh hai tay hạ huyết, tháo giây đôn mà nấp áo quan không sánh ra đại dư ở phía sau, hoặc đi khiên.

Nếu gia đình nào tự thu xếp phải chú ý chọn người chấp

Chủ tang và chủ phụ: Là cơ
Nếu tang cha mà mẹ còn sức
đích tôn thừa trọng (thay th
bà) thì cháu đích tôn là chủ
chỉ là bồi tế vợ của người
mẹ chồng đã mất, còn các l
tôn còn bé quá, chưa chống

thay thế, nhưng vẫn phải nh

Những tục nghi lễ ngày xưa
cải tiến, một số tục lệ lạc h
bỏ, ví dụ tục lặn đường, đư
vận dụng vào từng địa phư
nhau, ngày xưa đã vậy, huố
đàn cháu lữ, của ăn của đẽ,
bạc nghèo nàn nên phải tùy

Phong tục Việt Nam

74. Lễ an táng tiến

Tùy từng địa phương, từng tục một khác. Thời trước có tráng trong làng xóm ra khi văn, thì hội tư văn đứng ra hương ước định sẵn. Hiện nay, thành phố thị xã có ban hội trọng thọ các phường xã đảo.

Cưới hỏi

Lễ an táng tiến hành tùy theo "kép, hẹp làm đơn". ở đây c

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

- Khi có người thân mất cùng bàn bặt theo quy
- Thời xưa, tang chủ có chấp hiệu và những pl lên kiệu, đi đến huyệt trên áo quan không sót tiền thưởng rất hậu.
- Thân nhân, theo thứ tự theo gia lễ, đều xếp hàng xưa có cái bặt bằng vải mạt. Người con trước tài theo tục "Cha đưa
- Hạ huyệt xong, tất cả mộ một vòng, mỗi người
- Đắp mộ xong, mọi người hộ tang, người chấp sự
- Nghi thức chung như t như cầu kinh, yểm bùa dựng cây nêu, đóng c

khẩu dục đường, cắ
mời người qua đường
mộ...

Phong tục Việt Nam

75. Hơi lạnh ở x

Hơi lạnh hay âm khí, tà khí

Chưa ai đo nhiệt độ cụ thể
nhiều người đã công nhận r
chết lạnh hơn nhiều so với
người cũng như của môi trư

Hiện tượng đó được giải th
nhiệt độ bình thường (37°C
không chỉ hạ xuống tới hoà
mà còn tụt xuống thấp hơn,

Cưới hỏi

mới nhích dần lên tới thể ố

Sinh dưỡng

Dân gian công nhận hiện tu mới chết là hiện tượng có t

Giao thiệp

lạnh bị ốm cũng là hiện tượ những người bị các chứng

Đạo hiếu

áp cao, tâm thần... còn đoi thì không mấy ai bị ảnh hươ

Tang lễ

Có thuyết cho rằng: Những với cha mẹ, anh chị em ruộ

Giỗ Tết, Tế lễ

bị nhiễm hơi lạnh, không c hài và khâm liệm. Tuy nhiê

Chọn ngày giờ

kiêng không cho các bậc c ngày sinh hoặc sản phụ hài và cải táng.

Có người hấp thụ phải hơi người trực tiếp khâm liệm,

mạnh không việc gì, nhưng nên khi vào nhà có người xông khói rồi mới vào. Nhà có tang lễ, nếu có cụ già ở cửa ra vào một lò than để sưởi khí. Những người nghi kỵ tuyệt đối cách ly đám tang phải hơi lạnh chưa kịp chạm

Phong tục Việt Nam

76. Tại sao, t

-Tại sao có tục đặt một bát
đôi đũa trên bát cơm, cài q
rồi thắp hương đặt lên trên
gian chưa nhập quan?

-Tại sao người ta cắm một
giường người chết?

-Tại sao khi chưa nhập qu
nền (nếu không có nền thì t
huyệt không để tắt hương đ

-Tại sao hai bên hương án, đặt hai cây chuối con?

-Tại sao có tục dựng bó đu trước lễ an táng (nếu để qu tục trực quanh linh cữu (lễ "lễ trồng bó đuốc"?)

Cưới hỏi

-Tại sao có tục kiêng ngăn cạnh thi hài mà khóc, tránh

Sinh dưỡng

- Tại sao sau lễ nhập quan giữa giường người mới chế đốt có thể dùng trâu, than ,

Giao thiệp

Đạo hiếu

-Tại sao lễ tang là việc bu ở thành phố đối với người

Tang lễ

-Tại sao phải nhốt mèo khi

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

-Tại sao khi người chết tro mái nhà dỡ một vài viên ngóc và ít cửa)?

Những câu hỏi trên cùng có kinh nghiệm dân gian, dùng dương, thu hút tà khí để ph hiện tượng "Quý nhập tràng dần bắt trước nhau trở thàn

Dùng khói lửa, ánh sáng m đuốc, than, trấu, dỡ mái nh pháo...) để triệt tiêu hơi lạ chuối... để thu hút hơi lạnh lòng đỏ đã trở nên xanh thầ dùng để đánh gió.). Nhốt n xác chết, kiêng khóc nhỏ n kim loại dưới giường ngược thuật triệt tiêu luồng điện â

Ngoài ra, những người đến
còn có những thuật khác để
gừng sống, uống nước lá n
bồ kết trước và sau khi đến

Phong tục Việt Nam

77. Hiện tượng

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Đó là hiện tượng xác chết t rất hiếm nhưng đã xảy ra, c kiêng cữ đề phòng xa, gọi l không có ma quỷ nào nhập điện âm tích tụ trong thi thể ra hết, gặp phải luồng điện

Xác chết tự nhiên bật dậy l lực có cảm ứng điện trườn gian, khi trong nhà có người không đề cho con mèo bắt

Chọn ngày giờ

phải canh giữ, phải nhốt m
rượu hắt vãng vào xác chết
vào xác chết cũng tạo thành
chết bật dậy nhưng ngã xuống
chết đuổi theo người sống:
được mà do hơi nóng của r
hợp có luồng không khí đối
thể đứng song song với ngu
trên mái nhà để ánh sáng m
nhằm triệt tiêu hiện tượng c

Phong tục Việt Nam

78. Lễ ba ngày (lễ mất hay sa)

Tục này không thống nhất, có nơi tính ba ngày sau khi có "lễ ba ngày" mà chỉ có "tam ngu", "tam ngu". "ngu" nghĩa yên hồn phách, theo "Thọ rước linh vị về đến nhà tế ba ngày nhu, (tức là ất, kỷ, tân) cương (tức là ngày giáp, bính, ngọ. Phan Kế Bính cũng đã

Cưới hỏi

Dần dần về sau người ta gì
làm lễ tam ngu, vì thế nên g

Sinh dưỡng

ngày từ sau khi chôn, theo 1
con cháu ra sửa lại mồ mả,

Giao thiệp

Ngu là tế ngu, tế chỉ tế ngư
cũ thì ít khi chết xong chôn

Đạo hiếu

ngày trong nhà. Khi chưa c
cúng cơm hàng ngày vẫn th

Tang lễ

phải tính từ sau khi chôn.

Giỗ Tết, Tế lễ

Còn có một lập luận khác:
làm lễ tế ngu:

Chọn ngày giờ

-Đang sống hoạt động nay 1
chỉ.

-Đang nhìn thấy bóng dáng
thấy bóng dáng nữa.

-Đang ở trên dương thế, nay là khỏi xác. Âm dương ho phân. Sơ ngu, tái ngu, tam 1 phách, vậy phải tế sau khi 1 khi lễ thành phần xong.

Thời này cũng có trường hợp trong nhà lạnh chưa chôn n trước lễ an táng.

Phong tục Việt Nam

79. Tại sao có lễ

I

Gia đình Việt Nam nhà nào cơm là giờ phút đầm ấm nhất mọi người cũng cố chờ về ăn. Con cháu cầm bát cơm mẹ, chờ ông bà, cha mẹ rồi nơi xới bát cơm lần thứ hai trước khi buông bát đĩa đủ khách tiếp tục xới cơm. Cuộc đẹp như vậy, vắng mặt tron

vĩnh viễn đi xa. Do đó, trư
bàn thờ một bát cơm úp, m
ăn thứ gì cúng thứ đấy, thư
cầu kỳ, nhà nghèo thì lụng
hương xong, dựng đôi đũa
chén rượu. Khấn vái xong

Cưới hỏi

Thờ cúng vong linh cũng gi
thoả nguyện tâm linh, "Lấy
thương".

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Nhưng tại sao lại cúng 100

Đạo hiếu

- Cũng tùy địa phương, có
chung thất). Theo thuyết củ
mỗi lần 7 ngày đi qua một
không phải tuần lễ theo đư
siêu thoát. Có nơi cúng hết
là thôi khóc). Theo giải thí

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

gian này âm hồn vẫn còn pl chưa đi xa.

Chúng tôi cho rằng, phong Theo thuyết Thần giao các đã được ứng dụng trong thực học. Những cá thể có cùng sinh học, mặc dầu ở cách xa những nguồn thông tin của dụng những phát triển đó đi về những biểu hiện tâm, sinh thể cách nhau rất xa về môi trường sinh học có sự biến hết. Nhưng, chết chưa phải tại trong tâm chí người sống máu ngừng chảy, thần kinh não chưa bị huỷ, xung quang chưa ngừng phát sóng. Lớp điện vật lý hay sóng điện s

điện trường sinh học tương
do đó hiện tượng báo mộng
tin. Phải chăng vì lẽ đó mà
phản phát, chưa siêu thoát

Phong tục Việt Nam

80. Làm lễ chung khốc (100 ngày) k

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Theo "Thọ mai gia lễ", thì lễ mà làm, không có sự chu hay thầy bói nào cả. Chỉ trừ làm lễ trừ phục (hết tang) t lành. Người ta không ai có xưa tới nay, hàng năm cứ đ có những năm, ngày đó rất sát chủ, quả tú, cô thần.v.v

khốc, Tiêu tường, Đại tườ

Chọn ngày giờ

Con cháu ở xa nhớ ngày về
sắm sửa lễ đúng ngày tới d
lạnh khói tàn, gạt nước mắt
chủ sự báo lại rằng: theo l
rồi, hoặc đợi thêm và ngày
tang tế theo ngày định sẵn,
đến thăm viếng, không đợi
không chuyện "Hữu thỉnh h
đến, không thì thôi).

Phong tục Việt Nam

81. Lễ nà

Đây là câu hỏi phổ biến củ

- Trong một năm có nhiều lễ
ky .v.v... thì giỗ nào quan

- Sau khi an táng xong, có l
giỗ đầu, lễ giỗ thứ hai.v.v..

Đáp: Thời xưa chưa thấy g
lại là vấn đề rất thiết thực,
nội ngoại công tác cư trú p

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

không mấy gia đình không chỉ có điều kiện tự hội gia lễ trọng của gia đình, hoàn bà con khách bạn trước là nguyện tâm linh, sau là để nhiều lần, vậy phải xác định

Về lễ giỗ thì phong tục các giỗ cha mẹ là chính (chú ý nhất trong nhà) còn lễ tang Có nơi chú trọng lễ 49 ngày chính, có nơi làm lễ 3 ngày lễ trong khi tang gia bồi rồ cổ hữu và những người đến khuyết nên lấy lễ ba ngày gia tạ ơn những người sẵn giúp đỡ gia đình lo xong lễ giỗ đầu (gọi là "Tiểu tường" (gọi là "Đại tường", còn gọi

rằng: Đã gọi là "Tiểu tường, kết hợp đại tường và đàm tiếu tường (xem phần: "Các

Tóm lại: Hoàn cảnh kinh tế thời nay khác nhau, đây là những gia đình còn nhiều khó khăn làm ăn xa nên tùy theo phôi từng nhà mà thoả ước với gia đình, ai ở xa nhớ ngày nhớ được.

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

82. Khi hết tang là như

Sau hai năm chọn một ngày làm lễ trừ phục. Trừ phục

1. *Lễ sửa mộ*: Đắp sửa mộ
2. *Lễ đằm té*: Cát khăn tang, rước linh vị vào bàn thờ, cất các bức trướng, câu đối
3. *Lễ rước linh vị vào chính*

sẵn linh vị mới, phủ giấy h
tang xong thì đốt linh vị cũ
khung ảnh và văn tế. Sau đ
dung (nếu có) đưa lên bàn
Trường hợp nhà con thứ kh
vấn đề nguyên bản thờ như
mà chỉ cần yết cáo gia thần

Phong tục Việt Nam

83. Vì sao có

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Theo quan niệm của người
uống, nhà cửa, quần áo, hũ
cần tiên đi lại và mọi khoả
Người chết cũng được chia
Châu, nhiều nơi còn dựng c
đầy đủ các nôi đồng, mâm
chăn chiếu quần áo, mũ nón
Người chết cũng được chia
ba năm, tang chủ làm lễ kh
vật còn dùng được, và súc

mới để ra...

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Từ việc cúng tế bằng đồ th
vàng mã, tức là thay thế bằ
rơm, rạ, đất sét hoặc giấy t
nhỏ lại để người cõi âm m
ít thành nhiều". áo quần của
để lại nhà mồ sau ba năm r
khác, người ta đốt đi dần d
quần áo giấy. Vì vậy mới c
áo giấy".

Phong tục Việt Nam

84. Chiêu hồn

Trong gia phả các họ rất chi tiết.
Trong mục này có một số từ ngữ
"táng" là gì?

Đó là những ngôi mộ không
trật, chết đuối hay do thú cắn.
Thân nhân làm hình nhân và
táng thông thường.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Được nghe các cụ kể lại rằng
địa phương dùng cây núc nác

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

hồ điệp, nam hoàng bá, bạc mềm và xốp, dễ tạo hình, c kiếm vì mọc ở nhiều nơi. C giữa dòng sông, có địa phương đường cái.

Hình nhân được đục đẽo gọt ho chân tay là được (vì đa số thước của hình nhân khoảng tượng trưng đó cũng được bằng gỗ vàng tâm, kích thước sành. Trên hình nhân có ph tuyến, nội dung giống như 1 làm lễ an táng có mời thầy vong hồn nhập vào hình nh

Lễ an táng và các lễ các lễ thông thường.

Phong tục Việt Nam

85. Hình nhân

ở nước ta chưa có "Tục tũn đốt hình nhân thế mạng, vô đạo hơn so với tũn táng.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Để vua chúa xuống dưới ai không chôn người sống mà quần bằng rơm rạ hoặc nhà giấy làm quần áo rồi vẽ mặt đốt hình nhân đó cùng với vương, hà bá thì làm thuyề chuối rồi đặt hình nhân vào

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

người nghe theo lời bói toán hung thần quỷ dữ bắt, phải nhân thể mạng. Có người v trả thù được bèn nghĩ cách hiệu của kẻ thù vào trước r ngã tư đường cái, thắp hương thần linh bắt tội người đó.

Đây là một tập tục chứa đầy đả phá, bãi bỏ từ đầu thế kỷ lệnh cấm hủ tục này. Kẻ nào được sẽ bị phạt nặng. Địa ra, nếu phát hiện được thì l Thế mà ngày nay, chúng tôi triển, cho nên việc bài trừ phù hợp với việc xây dựng

Phong tục Việt Nam

86. Tại sao Những trường hợp

1

Chúng tôi xin trích "Việt Nam
trang 39

"...Người mất, sau ba năm
nữa thì con cái lo việc cải

Trước hôm cải táng làm lễ

lại làm lễ khấn thổ công ch

Cưới hỏi

Trước hết khai mả, nhật lấy sành, rẫy nước vang vào rổ sáng mặt trời lọt vào được quách liệm như khi hung tá

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đoạn, đem cải táng sang đả bỏ đi, tốt thì đem về dùng 1 trâu chuồng ngựa, để trâu n

Đạo hiếu

Tục lại tin rằng: Hễ ai đau ván quan tài nát) đốt lên, c đau tức.

Tang lễ

Cải táng có nhiều có.

Giỗ Tết, Tế lễ

Một là vì nhà nghèo, khi ch mua tạm một cỗ ván xấu, đ sợ ván hư nát thì hại đến di

Chọn ngày giờ

Hai là vì chỗ đất mới kiến, Ba là vì, các nhà địa lý, th

cây cối ở trên mà tự nhiên
dâm loạn điên cuồng, hoặc
hoặc trong nhà có kẻ nghịch
thì cho là tại đất mà cải táng.
Bốn là, những người muốn
địa lý tìm chỗ cát địa mà c
khác phát đạt, đem mả nhà
kia, để cầu được hưởng dư
Trong khi cải táng, tục lại (c
mả phát tốt đẹp) mà không
Một là, khi đào đất thấy có
khí vật. Hai là, khi mở qua
quýt thì cho là đất kết. Ba l
huyệt khô ráo không có nước
sữa đều là tốt. Khi nào gặp
ngay.

Phong tục Việt Nam

87. Thiê

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Ngày xưa có người đi làm may bị cảm nắng. Cảm gió đi hoặc người qua đường n người chết nằm xuống, chur tang quyn. Khi người nhà thi. Thân nhân cho rằng đó và chôn giùm nên gọi là "t phát đạt, vậy cứ để nguyên Những ngôi mộ thiên táng 1 Ngày nay dọc đường quốc

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

những ngôi mộ cổ đắp đất, trăm năm mưa gió dập vùi, số đó phần lớn là những ng đường, người nhà không từ không ngớt hương khói, do khách buôn bán đi qua về l những âm hồn đó rất thiêng làm ăn nên nổi.

Phong tục Việt Nam

88. Đất d

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Có những ngôi mộ cổ do kỹ thuật xây dựng đã tồn tại hàng trăm năm da thịt vẫn còn nguyên vẹn, những ngôi mộ lâu đời da thịt đã biến thành đất d

"Đất dưỡng thi" là loại đất này, nhiệt độ và độ ẩm ra sao thì chưa ai biết, nhưng ra đất dưỡng thi thì chưa ai biết. Theo hiểu thuật phong thủy đã tìm ra rằng, đất dưỡng thi giả do ngẫu nhiên, tình cờ mà có. Đó là một môi trường trong

khí đều bị huỷ diệt.

Chọn ngày giờ

Hy vọng trong tương lai, khi
nhiều người đề tâm nghiên
sẽ được khám phá.

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

89. Tại sao kiêng vòng

Theo phong tục, sau ba ngày
Trong buổi đó, sửa sang mộ
làm rãnh thoát nước, chặt b
rễ mọc lan, xuyên vào mộ,
đó, con cháu đến viếng th
quanh đắp bổ sung vào nh
trèo lên mộ, không được đ

Xét ra tục kiêng ấy rất có lý, thi thể đang trong thời kỳ tan rã, hợp do không biết để phòng động mả mặc dù là hiện tượng gia nhiều điều lo lắng.

Phong tục Việt Nam

90. Tại sao khi cải táng đêm hoặc sáng sớm, không nên làm ban ngày?

Có lý luận cho rằng, âm dương không để mặt trời trực tiếp xuất phát từ kinh nghiệm thực đất dưỡng thi, hoặc ba điều không nên cải táng, phải lấp thổ sau nhiều năm vẫn còn

trời trực tiếp dội vào thì rừ
phòng xa nên kiêng ánh mặ
tục chung?

Thấy gì qua 60 ngôi mộ c

Theo thống kê của các nhà
địa bàn của 15 tỉnh và thàn
có xác ướp được khai quật
nhà khảo cổ "tìm gặp" đó c
vị trí cao quý nhất của xã h
các quan thượng thư, đại tu
tân mỹ nữ... ngôi mộ có niê
Cẩm Bình- Hải Hưng vào t
đại muộn nhất được chôn v
nhất và được xử lý kỹ thuật
trong 3 thế kỷ 16, 17, và 18
loại hình thức táng này. Cá
nhất về các nguyên tắc cơ l

đất, trong cùng gò có một c
làm bằng vôi, cát mật, giấy
thêm vững chắc người ta th
trùm ra ngoài thành quách.
thường có thêm lớp quách
quách hợp chất 5 cm. khoảng
liệu hút ẩm hoặc giữa hai l
đồ hợp chất, quách gỗ đượ
Bên trong quách gỗ là quar
khối ngoài có sơn phủ kín.
gỗ thơm (Ngọc am).

Trên mặt quách thường có
thêu tên họ của người quá c
Cách sắp xếp trong lòng qu
chặt chẽ. Đóng quan thườn
4,5cm. Trên lớp chèn có mộ
chảy xuống lớp chèn dưới đ
này, người quá cố thường r
Thị Nguyên Chân mặc tới 3

bọc lại bằng hai lớp vải liệm
mỗi lớp vải liệm còn có d
Để tăng độ hút ẩm và cho t
còn dùng rất nhiều gói bông
dùng tới 49 chiếc gói bông
Đồ tùy táng trong loại hìn
thường trong mộ chỉ thấy c
móng tay, răng rụng, trầu k
giấy, đôi khi còn có thêm c
Tuyệt đại bộ phận các mộ
khai quật, không tìm thấy b
giá như vàng, bạc, ngọc, ng
ở những mộ chưa bị phá h
thì xác và đồ tùy táng vẫn
Thi thể tuy có bị mất nước
bị đen, các khớp chân tay c
rụng hổng. Điều đáng chú ý
nhà nhân chủng học và y học
vết mổ xẻ nào trên thân thể

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

chết đã không bị mổ lấy ra
Ai Cập thời cổ.

Giỗ Tết, Tế lễ

Nguyên nhân nào đã làm ch
tiêu huỷ? Sau nhiều năm ng

Chọn ngày giờ

chủng học và y học hiện đạ
nguyên nhân cơ bản:

Một là, mộ được chôn cất t

Không có hiên tượng trao c

quách (hai lớp) đã đóng va

thuật này. Ngoài ra, còn cầ

không gian trống trong lòng

Hai là, dầu thơm cũng là m

đã làm sạch vi khuẩn, dầu t

quan, quan tài thơm... đã n

các vi khuẩn yếm khí tiếp t

Ngoài ra các phương pháp

liệm, gói bông cũng đã góp

Những kết quả khoa học đầ

khoa học vừa được trình b

Nam không có gì là bí ẩn c
hoá cần được bảo vệ
(*Hoàng Linh- Trích "Du l*

Về ngôi mộ xác ướp mới]

Tháng 8 năm 1984, một ng
trên cánh đồng Mả Vôi thu
tỉnh Nghĩa Bình.

Ngôi mộ được táng theo lộ
được xây dựng bằng một h
số chất kết dính như nhiều :

Trịnh và thời Nguyễn. Qua
lớp ngấn thắm rất kín. Qua
thân gỗ còn nguyên lớp vỏ

Thi hài chôn trong mộ là m
154,5 cm, chân trái bị gãy
hơn chân phải 3,1 cm. Thi t
các khớp xương, nhất là xu

thể cử động rất mềm dẻo.

Y trang phục của người chế
đội đầu, đội hài da, một ch
phải. Vải liệm gồm 7 súc đ
chiều ngang.

Đáy quan tài có một lớp trắ
khá tốt. Giữa nắp quan tài
Giấy bản chèn cũng buộc b
quan tài chứa một dung dịch
trong. Thành phần hoá học
được, nhưng không có thủy
dầu thông.

Căn cứ vào gia phả của dòng
nhân thì chủ ngôi mộ là bà
ông Lê Văn Thế.

Ngôi mộ ướp xác này là m
nhiều phương diện:

- Đây là ngôi mộ ướp xác c
nhất về phía nam.

- So với những ngôi mộ ướ phía Bắc, ngôi mộ này có r cứu như: Nắp quan tài là r hài ngâm trong dung dịch g
- Những di vật trong ngôi r trang phục các nghề thủ cô sống xã hội đương thời.
- Chủ nhân của ngôi mộ th hệ mật thiết với Tây Sơn n chứng tích về đời sống văn (*Trích "Quang Trung Ngu nghiệp"- Phan Huy Lê.*)

Phong tục Việt Nam

91. Ma tro

Tiếng khu Tư gọi là "ma tro"
Chúng tôi chưa rõ biến âm
loại ma đó "chơi vơi", "ch
chọc cho xấu hổ". Nguyễn
loại chúng sinh" câu:

*Lập lòe n
Tiếng oan vãng và*

Nguyễn Văn Thành trong ""
câu:

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

*Hôn chiến sĩ bi
Mật mù gió lốc
Mặt chinh nhân
Lập loè lửa c*

Chúng tôi đã nhìn thấy ma
chuyện ma trôi xuôi. Đó là
bùng lan toả theo chiều gió
chốc chốc lại lập loè ngọn
lên. Theo các cụ già giải th
người chết trận, của những
người chôn cất, vật vương
tha ma, hoặc trên cánh đồn,
đã giải thích, chứng minh h
(P) từ trong xương cốt ngư
trong khí trời bốc cháy thà
cũng có nhưng không nhìn t

Tuy được khoa học giải thí

canh khuya thanh vắng, đi 1
bị ma chơi đuổi thì cũng th
đâm hoảng loạn mà ốm, ph
khỏi bệnh là do tác động tâ
là ma trời đuổi là vì khi ta
khí cuốn hút ngọn lửa ấy vì

Phong tục Việt Nam

92. Tục Trong phong tục bái và

Quan niệm cổ xưa không rì giới cho rằng mọi vật do tạ Mỗi loại vật, kết cả khoáng riêng của nó. Lúc đó người sinh và vô sinh. Con người tổ thiên nhiên xung quanh vật như hòn đá, thân cây, họ đều được họ tôn thờ như

nước ở châu Âu (như tiếng hình hay vô hình, cụ thể hay âm dương, đều có giống đực xù tục bái vật hiện tồn tại ở một vài dân tộc ở miền núi

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo giáo

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

ở ta, hòn đá trên chùa, cây rùng cũng được nhân dân thờ tượng, nơi ẩn hiện của một đó. Người ta "Sợ thần sợ c không thuộc vào tục bái vật Chúa, quì trước tượng Phật trước long ngai của Thần, 1 ràng, chứ không phải lạy kl

Xưa, xa xưa, ta có tục bái vật vài dấu vết trong phong tục trong nhà, chưa ai định danh tượng trưng cho uy quyền c

vôi. Khi con dâu về nhà, m
mang bình vôi theo, có ngh
giữ uy quyền. Khi lỡ làm v
còn lại cát ở chỗ uy nghiê
vức ở chỗ ô uế.

Gỗ chò là loại gỗ quý, gỗ t
đình chùa, nhà thờ. Nhân d
làm nhà riêng. Ngày xưa tr
xuôi, nếu có gỗ chò, các cụ
chứ đã phải lạy thần đầu!

Còn như tục kiêng vớt châr
dơ bản, kiêng dùng giấy có
ta cũng thận trọng cất đi, đ
cụ thể là đức Không Tử, ch
hương hay tờ giấy. Đó khôn

Phong tục Việt Nam

93. Lễ cúng giỗ

Lễ cúng giỗ vào đúng ngày hay sai ngày? Có người cho rằng phải cúng trước ngày mất (tức là trước ngày mất), có người cho rằng phải cúng sau ngày mất, "già rút lại", vậy nên chết trước ngày mất thì cúng trước, còn người già thì cúng trước ngày mất. "Người trung niên chết thì cúng trước ngày mất."

Ngày giỗ theo âm Hán là hình thức cúng tế để tưởng niệm ngày mất của tổ tiên, không phải là ngày kiêng kỵ.

Nguyên ngày trước, "Lễ Giỗ

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

hôm trước lễ chính kỵ có " trước), con cháu sắm sanh tiên nếm trước. Ngày xưa, gia, bà con làng xóm đến n và chính kỵ. Dần dần vì kh lại có những nhà hàng xóm phiên nhau, người đi lễ tiên nông thôn tùy theo thời vụ, hay bữa giỗ", buổi chiều đi giỗ tiện hơn nên có nơi lễ t kỵ. Dần dần hoặc vì bận vì thiếu người phục dịch, ngư một lần nhưng hương hoa, vài nhà làm, những người k dần dần trở thành tục của đ (tức lễ tiên thường vào chi cúng vào buổi chiều vì bu nướng và ra khấn ở mộ yết phép cho gia tiên về nhà d

cúng ngày chết, hay nói các
chính ky, lễ nào là lễ quan
biện hộ cho phong tục từng

Kết luận: Nếu vận dụng đủ
trong cả nước thì trước ngê
chiều, cúng đúng ngày chết
sáng kê cả chiều hôm đó m

Phong tục Việt Nam

94. Mấy

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Theo gia lễ: "Ngũ đại mai đem chôn thần chủ của cao lên bậc trên rồi đem ông m khảo.

Theo nghĩa cửu tộ (9 đời) thân mình và tử, tôn, tăng t

Như vậy là có 4 đời làm gi (hay can), cụ (hay cố), ông

Chọn ngày giờ

Từ "Cao" trở lên gọi chung
mà nhập chung vào kỳ xuất
thủy tổ.

Phong tục Việt Nam

95. Trường hợp k

Có hai trường hợp:

- Những người chết đã (nhưng khi chết chưa có con trai, hoặc đã có con trai cũng chết, trở thành giòng). Những người (giỗ chạp là người cháu được lập làm thừa tự.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

một phần hoặc toàn bộ khi người thừa tự mất tiếp tự.

- Những người chưa đến dưới 18 tuổi, tùy theo tang yết cáo với tổ tiên chung trong các bài vị (vị thương vong tông tộc hồn). Những người đã cúng giỗ chỉ là ngoại cũng xới thêm một bát mâm, coi như người thì này không có trong gia niệm tưởng vọng đời

Phong tục Việt Nam

96. Cúng giỗ và

Theo tập quán lâu đời, dân trọng, cho nên ngày đó, người cảnh và tùy vị trí người đã dịp thăm người thân trong họ họp mặt để tưởng nhớ người sống giữ gìn gia phong. Và ăn uống, nên mới gọi là "ăn sau ăn", có mất đi đâu, cũng đậm đà ấm cúng, kéo dài tình, chuyện làm ăn. Mà vì

đầu một ai vì ngoài phần d
đều đóng góp bằng tiền mặ
"góp giỡ", với ý nghĩa trên
đó có thể xếp vào loại thuậ
loại bỏ được những hủ tục
như không bị lợi dụng một
của bằng mâm cao cỗ đầy,
tham nhũng dựa vào chức c
đút lót trá hình.

Chính vì thế theo phong tục
việc tổ chức trang nghiêm
tộc có công dựng nước và
Vương, hội đền Kiếp Bạc..
đó theo ý nghĩa trong sáng

Thế còn ngày sinh?

Phương tây có tập quán mù

Tôn giáo Đông Tây cũng có ngày "Bụt sinh Bụt đẻ" (Phật có ngày Chúa giáng sinh (Đức Chúa Trời). Giao lưu văn hóa, giao tiếp nhận tập quán quốc tế đó như Tết, Bác Hồ, Mừng thọ các nhà nước.

Cưới hỏi

Sinh dương

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Từ khi ra đời, các hội thọ lễ mừng thọ cho các cụ vào những ngày đoàn thể cũng tổ chức mừng thọ. Việc tổ chức mừng thọ có thể đó không thể thay thế cho việc cúng trong gia đình. Cho nên chúng ta nên tổ chức mừng thọ trong gia đình, đặc biệt lưu ý đang cảm thấy cô đơn. Hệ thống mừng ngày sinh con, vợ chồng, một năm bốn lần

mâm cơm thịnh soạn, tặng 1
cơm tươi hơn thường ngày,
cha mẹ nếu ở chung thì thôi
cũng từng tiệm như trên. Nó
vừa với túi tiền tặng cha m
tặng thêm sự ấm cúng trong
thấy cô đơn. Mừng ngày sin
tưởng cũng không phải cái
những gia đình còn thiếu th
khiến ta coi trọng ngày sinh
hưởng khi còn sống, dù là 1
cao cổ đầy cúng vái khi sa
thể nhắc đến một lời chê b

*Khi sống 1
Đến khi chết x
(Đặng Văn Phụng - Trích*

Lời bàn thêm của tác giả:

Chúng tôi trích dẫn bài trên
lời bàn thêm sau đây:

Lễ giỗ được xếp vào loại t
ta. Mừng ngày sinh là phon
Theo phân tích của ông Phi
là giỗ. Ngặt vì mấy ai nhớ
Trước năm 1945 cũng chưa
một số ít con công chức cũ
chính thức hoặc ai còn may
ngược lại hầu hết các gia đ
mẹ, ông bà. cụ kỵ. Dầu cho
đã được tổ chức kỷ niệm n
bà cha mẹ qua đời, mà trên
cũng cảm thấy áy náy trong
Vì vậy ở nước ta, nhà nào t
hay, nhưng chưa có nhà nào

Phong tục Việt Nam

97. Tết nguyên

Nguồn gốc Tết Nguyên Đán đời Ngũ Đế, Tam Vương.

Đời Tam Vương, nhà Hạ, c đầu năm, tức tháng Giêng, :

Nhà Thương, thích màu trắng tháng chạp làm tháng đầu n

Qua nhà Chu (1050-256 tru

chọn tháng Tý (con chuột),

Sinh dưỡng

Các vua chúa nói trên, theo địa: nghĩa là giờ Tý thì có sinh loài người mà đặt ra n

Giao thiệp

Đạo hiếu

Đến đời Đông Chu, Không một tháng nhất định: tháng

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Mãi đến đời Tần (thế kỷ III Hoàng lại đổi qua tháng H

Chọn ngày giờ

Cho đến khi nhà Hán trị vì, nguyên) lại đặt ngày Tết và như đời nhà Hạ, và từ đó v đại, không còn nhà vua nào

Đến đời Đông Phương Sóc địa có thêm giống Gà, ngày ba có Lợn, ngày thứ tư sinh

ngày thứ sáu sinh Nợa, ngày
ngày thứ tám mới sinh ra n

Vì thế, ngày Tết thường đư
hết ngày mùng bảy.

* (Trích bài "Tết Nguyên

Phong tục Việt Nam

98. Ngày Tết có

Dân tộc ta có nhiều ngày Tết. Có Tết Thương Nguyện, Tết Thanh Minh, Đọan Ngọ, Tết Trùng Cửu... Tết cổ truyền là nói tắt Lễ tiết Nguyên Đán.

Ngày Tết, dân tộc ta có nhiều phong tục. Tết là thuần phong như khai bút, xông đất, mừng thọ... Từ trẻ đến già thì thanh thiếu niên cũng mừng Tết. Nhà nghèo cũng có chiếc bánh chưng, miến liệt kê dài dòng, để tr

được duy trì phát triển.

Tổng cựu nghênh tân: cuối
sân ngõ, vứt bỏ những thứ
nhà thờ, đình chùa, đường
may sắm quần áo mới, tran
ấm chén và mọi thứ thức ăn

Nhiều gia đình nhắc nhở, d
trở đi không quấy khóc, kh
không nói tục chửi bậy, kh
mẹ, anh chị cũng không qu
ai cũng tay bắt mặt mừng, v

Đối với bà con xóm giềng
hay không phải, điều nặng t
xúy xoá hết. Dầu có thực l
bụng, cũng không ai nói khi
trong những ngày đầu năm.

nhưng sau phút giao thừa c
nhau những điều tốt lành.

Hái lộc, xông nhà, chúc tết
năm mới tài lộc dồi dào, là
tiến bộ, thành đạt hơn năm
(chỉ là một cành non ở đình
về nhà), tự mình xông nhà l
mà mình thích đến xông nhà
khác mời đến xông thì nên
cả năm đối với gia đình ng
thị thời trước, sáng mùng n
một gánh nước đến các gia
"Lộc phước dồi dào". Nhữ
rất hậu. Nhiều người không
phải dè dặt, chưa dám đến
gia đình người ta xảy ra ch
"Nặng vía". Chính vì vậy, c
lại hoá ít khách, trừ những

nhà chỉ tính người đầu tiên không tính.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Sau giao thừa có tục mừng cháu mừng tuổi ông bà, cha bị một ít tiền để mừng tuổi cháu hàng xóm láng giềng, có kệ hủn hoi nhưng xem n điều đó, chúc sức khỏe là t tên huý gia tiên, tránh nhắc hợp với lứa tuổi và quan h người trong năm cũ gặp rui "Cửa đi thay người", "Tai c trong cái họa cũng tìm thấy Kể cả đối với người phạm khoan dung. Nhưng, nhìn c người ta kiêng không nói t

Quanh năm làm ăn vất vả, t

nhau, nhân ngày Tết đến ch
thật là đậm đà ý vị; hoặc đ
trà ly rượu, chẳng tốn kém
người còn quá cầu nệ, công
được kế hoạch. Nhiều vùng
nhất thiết phải nâng ly rượu
mời vui lòng, năm mới từ c

Quà Tết, lễ Tết: Bình thườ
cũng có quà, biểu lộ mỗi ân
Tết vẫn có ý nghĩa hơn, nh
trừ động cơ hồi lộ quan trê
biểu quà Tết, tỏ ân nghĩa tì
tết thầy giáo, bệnh nhân tết
quà biếu, quà Tết đó khôn
Nhưng cũng đừng nên gò b
Không có quà, ngại không
nhưng vẫn trọng nghĩa tình,

Lễ mừng thọ: ở các nước T
kỷ niệm ngày sinh, ở ta ngày
sinh tháng để nên vào dịp c
thọ lục tuần, thập tuần, cửu
tết ngày Xuân cũng là dịp r
cháu tụ tập đông vui.

Cũng vào dịp đầu xuân, ng
sĩ phu khai bút, nhà nông k
người buôn bán mở hàng l
"Tứ dân bách nghệ" của dâ
muốn năm mới vận hội hàn
chọn ngày tốt đẹp, bắt tay l
bạc, rượu chè, hội hè đình
mồng một, dù có mãi vui t
đón khách, cũng chọn ngày
Nếu như mồng một là ngày
đầu. Riêng khai bút thì giac
bắt đầu không kể mồng một

thủ công nếu chưa ai thuê mướn
cho gia đình mình một sản phẩm
liệu đã chuẩn bị sẵn). Người
tốt nên phiên chợ đầu xuân
chỉ bán lấy lệ, người đi chợ

Cờ bạc: Ngày xưa các gia đình
đoán con cháu không được
tết, nhất là tối 28, 29; gia đình
chung thì ông bố cho phép
những nhà hàng xóm, những
cúc, cơ gánh, cờ nhảy, cờ t
thích trò nào chơi trò ấy. Đ
coi như hết Tết thì xé bộ t
tỏ tôm hoặc đốt luôn khi h

Tóm lại, ngày Tết là ngày t
hoá tốt đẹp của dân tộc. Gi
tục đó, từ gia đình ra xã hộ

thuận dưới hoà, kính giá yê
tươi đẹp, giàu mạnh, bộ má
khăn.

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

99. Vì sao có tục trong k

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Trong "Sưu thần ký" có chuyện Minh đi qua hồ Thanh Thảo tên là Như Nguyệt, đem về Một hôm, nhân ngày mồng chui vào đồng rác mà biển nghèo đi. Kể từ đó kiêng k

Tục kiêng hót rác ba ngày đầu cũng phải dọn dẹp nhà

Chọn ngày giờ

thì mọi người phải hết sức
bừa bãi.

Phong tục Việt Nam

100. Tại sao cúng

Dân tộc nào cũng coi phút ta quan niệm: Mỗi năm Thi quân trông nom công việc (ngài có vị trí như quan toà quyền giới giang anh minh, như: Được mùa, ít thiên tai Trái lại, gặp phải ông lười giới chịu mọi thứ khổ. Và c là lúc bàn giao, các quan q trời và quan quân mới đượ

tiếp quản thiên hạ.

Cưới hỏi

Các cụ cũng hình dung phú đầy không trung tấp nập, vô nhìn thấy được), thậm chí c uống gì.

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Nhưng phút ấy, các gia đình toàn đồ ăn nguội ra ngoài t người nhà trời đã cai quản trời mới xuống làm nhiệm vụ việc bàn giao, tiếp quản công các vị không thể vào trong thể dừng vài giây ăn vội và chứng kiến lòng thành của thất các hình ảnh nhà trời có của đua nhau cúng giao cúng giao thừa nổi lên bởi cầu kỳ để các quan chú ý, c

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

hộ cho họ với những ưu ái

Biết thấu tâm lý của người chuyện răn đời để người ta phút bàn giao bặt rợn khản trời nên có tài thấu hiểu người có ý cầu lợi, mua chuộc, đi khói hương, lửa đèn là biết thẳng, không thềm ngó ngà các nhà cầu lợi ấy. Trái lại sống bằng lao động, ăn ở tề nén hương (như thổ công đi vị có chức trách biết ngay : phù hộ.

Phong tục Việt Nam

101. Tại sao c

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Theo phong tục cổ truyền, 1
Thực, ta làm bánh chay. Tết
Quốc, làm giỗ ông Giới Tử
Tần Văn Công, bị chết cháy
mồng năm tháng năm tết Đ
Trung Quốc làm giỗ ông K
Mịch La. Ngày nay người T
còn giữ mãi.

Đành rằng dân ta theo tục c
tiên nhà mình, chẳng nhắc g

Khuất Nguyên Nữa.

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

ở nước ta có bao nhiêu lực
công huân với dân với nước
thể bằng hai ông người nước
3, sao bao nhiêu đời nay và
mọi nhà, mọi làng xã làm g
hơn không! Thật đúng như
khóc tổ mối"!

Phong tục Việt Nam

102. Tết Đoan Ngọ những

ở nước ta, Tết Đoan Ngọ đ
hai sau Tết Nguyên Đán. V
ngày Tết". Học trò tết thầy,
năm cũng chỉ tập trung vào

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Tết Đoan Dương còn nhiều
sớm cho trẻ ăn hoa quả, ru
hoàng vào thóp đầu, vào n
Người lớn thì giết sâu bọ b

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

thần đơn) hoặc ăn rượu nếp còn ngồi trên giường, rồi r đầu nhuộm móng tay móng đến độ tuổi râu lỗ tai cũng đoan ngo nên lễ cúng gia ti trư). Tục hái thuốc mông là giờ có dương khí tốt nhất được trong giờ đó có tác dụng chứng ngoại cảm, các chứng loại lá gì có sẵn trong vườn loại, nhiều ít không kể. Tuy mộc chữa các chứng bệnh, hạn lá ngón, cà độc dược, mê tín cũng chẳng dám hái. bệnh thông thường có tác dụng nhiều hơn như ích mẫu, ngả lá bưởi, cam, chanh, quýt, ổi, trầu không, sài đất, song tiên, nhọ nồi...

Phong tục Việt Nam

103. Có ngày t

Viết về phong tục cổ truyền này, ắt không thoả mãn yêu cầu, lễ tang, xây nhà dựng còn nhiều người, nhiều nơi thực tế. Ngặt vì có một số rất mê tín dị đoan; một số lớn việc nhỏ, việc gì cũng làm cái chuồng gà, cắt tóc điều may rủi đều đổ lỗi cho giờ. Một số đông khác tuy

số đông, làm ngơ để cho vụ
định ngày giờ xét thấy khôn
để tránh tình trạng sau này
lỗi cho mình "Báng". Thế t
với một người đã đành, đố
hoàn toàn không gặp sự rủi
hậu thời tiết thì dự báo của
cây nhất. Khoa học đã dự t
hiện tượng thiên nhiên như
sao băng... chính xác đến t
tự nhiên sẽ tạo nên hậu quả
việc, từng vùng ra sao, đố
bậc trí giả tranh cãi nhiều v
tin, ai không tin thì tùy "Lir
rằng thiêng cũng đã tự mìn
tự mình ra), "Vô sự vô sắc
vì không có thầy, không có
trách).

Thực tế, có ngày mọi việc
điều may mắn tự nhiên đưa
mà chẳng được việc gì, còn
vật biện chứng giải thích đ
nhiên. Trong tất nhiên có y
nhiên cũng có yếu tố tất nhi
bạn đọc cũng muốn biết cụ
ngày nào xấu, ngày nào tốt
lẽ phải chánh giờ nào...Đa
thiên, có kiêng có lành", r
ảnh hưởng gì mấy tới công

Thời xưa, mặc dầu có người
Khâm thiên giám ban hành
chữ Hán khá nhiều nên phâ
đó mà tự chọn ngày giờ. Th
còn sót lại một vài người c
cũ hầu như không còn, các
định liệu những công việc]

thầy. Khôn nổi, mỗi thầy pl
Đã có trường hợp, bốn ông
tốt xấu, tuổi hợp tuổi xung,
lại mỗi hận tình. Gần đây t
sách viết về cách xem ngày
kiến thức, có tư liệu, viết r
người viết rất cầu thả, dựa
căn cứ với động cơ kiếm ti
xấu, thực hư lẫn lộn, không
tên tác giả, không ghi xuất
cuốn này, ghi nên xuất hành
hành, cưới hỏi, làm người
phải, vãi nói vãi hay", biết

Đề đáp ứng nhu cầu của m
dẫn một số tư liệu khoa học
giờ" của học giả Phan kế B
phong tục" xuất bản năm 19
bản thành phố Hồ Chí minh

giải (cũng bằng những câu nhắc lại các bạn: "Khi gia người tham dự thì càng thật câu nệ nhiều khi nhờ việc. một sách, rồi rắm quá, có k ngày tốt. Xem như trong cu một ngày nào hoàn toàn tốt người, mọi việc, mọi địa p

Có ngày tốt ngày xấu khô

Có những bạn đọc hỏi: Chư tiếp tục phê phán mọi loại bọm. Nhưng gần đây lại th thể tính toán để biết trước 1 sao?

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Thầy bói là người hành nghề "mạch" đối tượng (qua nét r

Tang lễ

những câu thăm dò...). Như
mà chỉ điêm qua những điề
ngày lành, tháng tốt... của n

Giỗ Tết, Tế lễ

Nhịp sinh học - đặc điêm c
thể sống đều thấy hoạt độn
cũng giống lúc nào mà có l
chậm... Những thay đổi đó
liên tiếp thành chu kỳ, còn
ngàyđêm, nhịp tháng (liên c
hạ, thu, đông... Các nhịp si
hiện ra các nhịp sinh học n
sinh lý trong cơ thể có thể
cố đó có tính chất chu kỳ v
đều đặn).

Chọn ngày giờ

Nghiên cứu về sự chết và t
nhiều biến đổi tùy thuộc và
Vào khoảng 3-4 giờ sáng á

cung cấp lượng máu ít nhất. Các cơn động kinh thường thường lên cơn hen về đêm (với thời gian bài tiết cóc- t mức thấp nhất). Cơn hen về ngày. Những biến đổi có tính nguy cơ chết về đau tim cao một số nước ở bán cầu phía các vụ tự tử ở bang Min-ne tháng 6. Hai nhà khoa học 3620 trường hợp tai nạn la nạn hơn làm ca sáng và chi

Ngày vận hạn của mỗi người hưởng của các yếu tố vũ trụ pháp tâm sinh lý học thực luận là từ khi ra đời, cuộc hợp với ba chu kỳ riêng biệt kỳ tình cảm 28 ngày, chu kỳ

gồm hai bán chu kỳ dương ngày của đầu chu kỳ) được khả năng lao động. Còn bán chu kỳ) thì các hiện tượng đều chuyển tiếp từ bán chu kỳ. Ngày trùng với điểm chuyển mỗi chu kỳ. Thực tế đã chú cảm, vô cơ. Đối với chu kỳ năng tư duy kém. Đặc biệt ngày thường xảy ra tai nạn ngày chuyển tiếp trùng nhau năm. Ngày trùng hợp đó có thể coi là ngày "Vận hạn" c

Nếu biết ngày, tháng, năm s điện tử có thể dễ dàng xác chuyển tiếp và sự trùng hợp kỳ.

Công ty giao thông của Nhật thành tựu vào bảo vệ an toàn các chu kỳ, các điểm chuyển người lái và báo cho lái xe họ phòng tránh. Nhờ đó số giảm đi rất nhiều, đặc biệt (1970) số tai nạn giao thông

Theo Cup-ria-nô-vích (Liên tưởng của các quá trình sinh cơ thể, không chỉ áp dụng ở ở nhiều nước Tây Âu vào cơ riêng, an toàn lao động nói

Các vấn đề trên đây không dựa vào một dữ kiện thực tế với nhận thức về mối quan vật lý vũ trụ với các quá trình thể.

(Bác sĩ Vũ Định- Trích bá

Vua Trần Minh Tông với mẹ.

Năm 1332 Thuận thánh Bà Thượng Hoàng Minh Tông là Hiến Tông. Thượng hoàng cát. Có người tâu rằng: "Cl chủ". Thượng hoàng hỏi : " chết à?". Người ấy trả lời l hỏi: "Nếu sang năm trở đi 1 việc chôn mảu hậu cũng đư xong việc chôn cát mảu hậu được việc đó ư? Lễ cát, lễ trọng việc đó thối, chứ đâu nhà âm dương".

Rốt cuộc vẫn cử hành lễ ar

Phong tục Việt Nam

104. Xem

Việc cưới xin, việc làm nhà, việc xuất hành đi xa, việc làm việc gieo mạ cấy lúa, việc nhập học, việc xuất quân, và cũng bắt đầu làm việc gì, hoặc khai bút, khai ấn... lại việc vụn vặt như cạo đầu x may áo... cũng có người cả

Kén thì phải xem đến lịch. soạn ra. Mỗi năm về ngày 1

ngự điện khai trào, các qua
Hiệp Kỷ Lịch, rồi khâm mạ

... Ban lịch trọng thể nhất là
nhất tiết khí, tháng thiếu thê
hành được đều nhau.

Đại để ngày nào có nhiều s
đức, thiên ân, thiên hỷ... ho
trục bình, trục mãn thì là n
hung tính như sao trùng tan
phá thì là ngày xấu.

Kiên nhất là ngày sát chủ,
tránh. Mỗi tháng có ba ngày
mười ba, gọi là ngày nguyệt
nhất là nên kiêng nhập phò
ba ngày gọi là ngày Dương
cũng phải tránh những ngày

Những ngày ấy là:

Ngày 13 tháng giêng Ngày

Ngày 9 tháng ba Ngày

Ngày 5 tháng năm Ngày

Ngày 8, 29 tháng bảy Ngày

Ngày 25 tháng chín Ngày

Cưới hỏi

Ngày 21 tháng một Ngày

Sinh dưỡng

Hễ phạm phải ngày ấy thì v
Phạm việc lại cần kén ngày

Giao thiệp

Ngoại giả lại còn những ng
ngày thập ác đại bại, ngày

Đạo hiếu

Nói qua mấy việc dân gian

Tang lễ

Cưới xin nên tìm ngày thiên
phá, trực nguy. Làm nhà nê

Giỗ Tết, Tế lễ

ngày thiên hoả, địa hoả và

Chọn ngày giờ

ngày lộc mã, hoàng đạo, kỵ nên tìm ngày thiên hỷ, thiên

Còn như kén giờ thì việc gì xuất hành, lúc mới ra ngõ cưỡi huyệt... Thường đều kén lấy hoàng đạo phải nhớ bốn câu

*Dần, thân gia tý; mao a
Thìn, tuất tâm thìn: tý r
Tị, hợi thiên cương tâm
Sửu mùi tòng tuất định*

Lại cần phải nhớ hai câu:

*Đạo viên kỹ thời thông
Lộ dao hà nhật hoàn tri*

Lúc đánh giờ trước hết phải thơ dưới mà bám theo giờ

gặp cung nào có chữ "đạo,
giờ ấy là giờ hoàng đạo...
... Xét phép chọn ngày, từ c
Song khi bảy giờ thì chỉ tuy
dụng nhu, ngoại sự dụng cu
việc tế tự cưới xin... thì dù
ngày: át, đinh, kỷ, tân, quý.
đẹp, giao thiệp... thì dùng r
Giáp, bính, mậu, canh, nhâ
việc êm ái, hoà nhã thì theo
mạnh mẽ thì theo về ngày d
ý nghĩa hợp với nhau mà th

Đến đời sau các nhà âm du
thêm ra ngày tốt, ngày sao
ngày kia nên làm việc kia.
hợp, giờ xung, giờ khắc, đợ
ngày, kén giờ, thực là một
việc gì cũng nên cẩn thận, 1

mà phí câu nệ khó chịu. Mà
chẳng qua việc thành hay bại
gì ngày tốt hay ngày xấu. Nếu
thì không cần gì phải dùng

(Trích "Việt Nam phong tục")

Phong tục Việt Nam

105. Chú giải bài Phan Kế Bính

Đọc bài xem ngày, kén giờ
tuổi thời nay sẽ có một số t

Phan Kế Bính là một nhà
học vấn uyên thâm, đồ c
am tường văn minh Đông
trong công cuộc khảo cứu
khuyến ta không nên mê
giờ, nhưng tại sao không

hướng dẫn người đọc: cư xử, xuất hành, an táng nên từ cách chọn giờ hoàng đạo

Trong bài có nói đến nhiều xấu), các ngày trực tốt trực cụ thể nên những người đọc tìm thầy, nhiều khi vừa tốn

Theo thiên ý chúng tôi: Ôn tình hung tình vì trong thời giám ban hành nhiều năm v xem được.

Nhằm giải đáp những thắc hiểu thêm về một số vấn đề cập tới, trong phần chú giải những tư liệu bằng tiếng Hán niên lịch", "Ngọc hạp kỷ y

"Đồng công trạch nhật", "Vị
lịch thế kỷ XX của nha khí
nhà khoa học để làm nhiệm
viết của Phan Kế Bính.

Thực ra muốn trả lời cho t
vào chiêm tinh học cổ đại
ứng.

Có những cách tính ngày tốt

Tính theo tháng âm lịch và

- Các sao tốt: Thiên đức, n
thiên hỷ, thiên quý (yếu yê
niệm xưa, những ngày có c
cũng tốt.

Ngoài ra còn có các sao: S
nhà, động thổ), thiên thành

quan (xuất hành giao dịch tốt), phúc sinh (được phúc xấu), thiên ân (được hưởng trượng)...

Theo thứ tự lần lượt từ thái bảy, tám, chín, mười, mười một chiếu vào các ngày như sau

Thiên đức: Tị, mùi, dậu, hợi, Sửu, Mão. (1)

Nguyệt đức: Hợi, tuất, dậu, dần, Sửu, Tý.

Thiên giải: Ngọ, thân, tuất, dần, Thìn.

Thiên hỷ: Tuất, hợi, tý, Sửu, thân, dậu.

Thiên quý: Dần, thân, Mão, mùi, Sửu.

Cưới hỏi

Tam hợp: Ngọ, mùi, thân, c
thìn, tị.

Sinh dương

Sinh khí: Tý, sửu, dần, mẫ
tuất, hợi.

Giao thiệp

Thiên thành: Mùi, dậu, hợi
sửu, mảo, tị.

Đạo hiếu

Thiên quan: Tuất, tý, dần, t
ngọ, thân.

Tang lễ

Lộc mã: Ngọ, thân, tuất, tý,
thìn.

Giỗ Tết, Tế lễ

Phúc sinh: Dậu, mảo, tuất,
dần, thân.

Chọn ngày giờ

Giải thân: Thân, thân, tuất,
ngọ, ngọ.

Thiên ân: Tuất, sửu, dần, tị
thân, mùi.

*Có nghĩa là: Sao thiên đứ
tháng giêng, ngày mùi củc*

ba... Các sao khác cũng x

Các sao xấu: (mỗi tháng từ
nguyệt kỳ là mồng 5, 14, 23,
7, 13, 18, 22, 27).

Các sao xấu khác tính theo
như: Thiên cương, thụ tử, c
trong mọi việc lớn), tiểu h
chủ, thiên hoạ, địa hoả, ho
băng tiêu ngoạ giải (kiêng l
cấm (kiêng động thổ), vãng
cô thần, quả tú (kiêng giá t
nhân, mai táng, cải táng).

Theo thứ tự từ tháng giêng,
chín, mười, một, chạp thì c

Thiên cương: Tị, tý, mùi, c

mão, tuất.

Thụ tử: Tuất, Thìn, Hợi, Tị, Dậu.

Đại hao, tử khí, quan phù: Sửu, Dần, Mão, Thìn, Tị.

Tiểu hao: Tị, Ngọ, Mùi, Thân, Mão, Thìn.

Sát chủ: Tý, Tị, Mùi, Mão, Thìn.

Thiên hoả: Tý, Mão, Ngọ, Dậu, Ngọ, Dậu.

Địa hoả: Tuất, Dậu, Thân, Tý, Hợi.

Hoả tai: Sửu, Mùi, Dần, Thân, Ngọ.

Nguyệt phá: Thân, tuất, tuất, mùi, mùi.

Băng tiêu ngoại giải: Tị, tý, mùi, dần, dậu, Thìn.

Thổ cầm: Hợi, hợi, hợi, dầ
thân.

Thổ ky, vãng vong: Dần, tị,
thìn, mùi, tuất, sửu.

Cô thân: Tuất, hợi, tý, sửu,
thân, dậu.

Quả tú: Thìn, tị, ngọ, mùi,
mão.

Trùng tang: Giáp, át, mậu,
nhân, quý, mậu.

Trùng phục: Canh, tân, kỷ,
bính, đinh, mậu.

Mỗi năm có 13 ngày dương

Tính theo ngày tiết: 4 ngày

Mỗi năm có 4 ngày tứ ly (t
đông chí, hạ chí một ngày),

xuân, lập hạ, lập thu, lập đ

Tính theo ngày trực:

- Trong 12 ngày trực có 6 1
(3), trực bình (4), trực địn
(11), 3 ngày thường (trực c
(10), 3 ngày xấu (trực phá

Tính theo nhị thập bát tú:

- Trong 28 ngày có 14 ngày
bát tú tương ứng với ngày t
thứ năm hàng tuần thường l

Phong tục Việt Nam

106. Thế nào là âm

1. Thế nào là "Âm dương

Âm và dương theo khái niệm :
chất cụ thể, không gian cụ thể
hiện tượng, mọi sự vật từ
từng tế bào, từng chi tiết
lập, mâu thuẫn thống nhất
của âm và ngược lại.

2. Thế nào là "Ngũ hành"

Theo thuyết duy vật cổ đ
được tạo nên trong thế g
đầu là nước, lửa, đất, câ
hành thủy, hoả, thổ, mộc
ngũ hành tương sinh và t
dụ mộc mạc đơn giản the

Ngũ hành sinh: thuộc lý

Nhờ nước cây xanh mọc
Cây cỏ làm môi nhen lửa
Tro tàn tích lại đất vàng
Lòng đất tạo nên kim lo
Kim loại vào lò chảy n

Ngũ hành tương khắc:

Rễ cỏ đâm xuyên lớp đất

Đất đắp đê cao ngăn nước
Nước dội nhiều nhanh d
ngay

Lửa lò nung chảy đồng s
Thép cứng rèn dao chặt

Thuyết âm dương

Căn cứ nhận xét lâu đời
xưa đã nhận xét thấy sự
vật (thái cực sinh lưỡng
tượng, tứ tượng sinh bát
dương, tứ tượng là thái ấ
thiếu dương. Bát quái là
khôn và đoài).

Người ta còn nhận xét th
hoá không ngừng đó là ú
hưởng lẫn nhau, nương t

nhau.

Để biểu thị sự biến hoá
biến hoá đó, người xưa
Âm dương không phải là
thuộc tính mâu thuẫn nằ
giải thích hiện tượng mậ
hoá và phát triển của sự
Nói chung, phạm cái gì
phân, tỏ rõ, ở ngoài, hướ
sáng chói, rắn chắc, tích

Tất cả những cái gì trầ
hướng xuống, lùi lại, hữ
nhược, tiêu cực đều thuộc

Từ cái lớn như trời, đất,
nhỏ như con sâu, con bọ
dương.

Ví dụ về thiên nhiên thuộc trời, ban ngày, mùa xuân phía ngoài, nóng, lửa, sáng, ban đêm, thu, đông trong, lạnh nước, tối.

Trong con người, dương trên, lục phủ, khí, vệ; Âm bụng, phần dưới ngũ tạng. Âm dương tuy bao hàm ý nhưng còn bao hàm cả ý ra, hỗ trợ, chế ước nhau mỏng của dương, trong của âm.

(Trích "Cây thuốc vị thuốc")

Thuyết ngũ hành

Thuyết ngũ hành về căn bản luật mâu thuẫn đã giới thiệu

nhưng bổ xung và làm ch
hơn.

Ngũ hành là : Kim, mộc,
Người xưa cho rằng mọi
chất phối hợp nhau mà t
Theo tính chất thì thủy là
thấm xuống. Hoả là lửa t
Mộc là gỗ, là cây thì mọ
Kim là kim loại, thuận c
Thổ là đất thì để trồng tr

Tinh thần cơ bản của thu
phương diện giúp đỡ nh
lại nhau gọi là tương kh
thêm hiện tượng chế hoá
sinh, tương khắc, chế ho
thì mọi sự biến hoá phức
Luật tương sinh: Tương
để sinh trưởng. Dem ngũ

Sinh dương

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

5 hành có quan hệ xúc ti nhau.

Theo luật tương sinh thì hoả sinh thổ, thổ sinh kim, mộc và cứ như vậy tiếp triển không bao giờ ngừng hành còn bao hàm ý hệ vệ hai phương diện: (ra, tức là quan hệ mẫu tử là mẹ của thủy, thủy lại s của Thủy.

Trong quan hệ tương sinh biểu hiện cái ý thăng bần Luật tương khắc: Tương thắng nhau. Trong qui luật thổ, thổ lại khắc thủy, thủy kim, kim khắc mộc, và n

tiếp diễn mái.

Trong tình trạng bình thường duy trì sự thăng bằng quá thì làm cho sự biến

Trong tương khắc, mỗi hệ:Giữa cái thắng nó và khắc thổ, nhưng lại bị ki
Hiện tượng tương khắc k
tương khắc đã có ngụ ý t
tại và phát triển.

Luật chế hóa: Chế hoá là
với nhau. Trong chế hoá
sinh và tương khắc. Hai
nhau.

Lẽ tạo hoá không thể khác
không có khắc. Không c
nở; không có khắc thì ph
phải có sinh trong khắc,

hành liên tục, tương phản

Quy luật chế hoá ngũ hành

Mộc khắc thổ, thổ sinh

Hoả khắc kim, kim sinh

Thổ khắc thủy, thủy sinh

Kim khắc mộc, mộc sinh

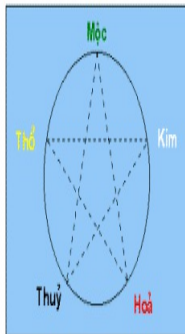
Thủy khắc hoả, hoả sinh

Luật chế hoá là một khâu hành. Nó biểu thị sự cân vạy vật. Nếu có hiện tượng không đủ thì sẽ xảy ra sự bằng dưới đây chúng ta hệ bốn mặt. Cái sinh ra và cái bị nó khắc.

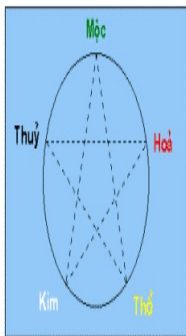
Ví dụ: Mộc khắc thổ như

mộc. Vậy như nếu mộc k
con của thổ là km tất nhi
con báo thù cho mẹ. Ng
nhân tố chống lại cái kh
đề tạo nên tác dụng chế
Khắc và sinh đều cần thi
trong thiên nhiên.

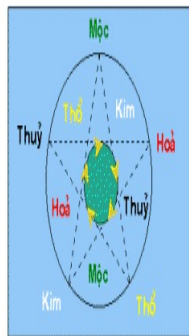
Cũng trong bảng quan hệ
sinh hoả; nếu chỉ nhìn hà
mộc gánh trọng trách gây
nhờ có hoả mạnh, hạn ch
một hành khắc mộc. Nhu
nhưng nhờ có con là hoả
hại mộc do đó mộc giữ v

Ngũ hành tương khắc

Ngũ hành tương sinh

Quan hệ chế hoá

Ngũ hành	Mộc	Hoả
4 mùa 4 phương Thời tiết, khí màu sắc mùi vị Bát quái Thập can Thập nhị chi Ngũ tạng Lục phủ	xuân đông âm xanh chua ly-cần giáp-ất dần - mao gan(can) đằm(mật)	hạ nam nóng đỏ đắng cần- tó bính-đi tị- ngư tim(tâm) tiêu trườn, (ruột non)

Ngũ
khiếu
Cơ thể

mắt
gân

lưỡi
mạch

Phong tục Việt Nam

107. Thiên can

1. Mười thiên can: Theo th

Giáp(1), ất (2), bính (3), đ
tân (8), nhâm (9), quý (10).

- Số lẻ là dương can (giáp,
- Số chẵn là âm (ất, đinh, k
- Ngày lẻ (dương can) là n
- Ngày chẵn (âm can) là ng
- Những cặp đối xung: Giá
đinh và nhâm, mậu và quý.

2. Mười hai địa chi:

Sinh dương

Theo thứ tự từ 1 đến 12 là (4), thìn (5), tỵ (6), ngọ (7) (11), hợi (12).

Giao thiệp

Đạo hiếu

- Số lẻ là dương chi chỉ kết
- Ví dụ: Giáp tý, canh ngọ.

Tang lễ

- Số chẵn là âm chi chỉ kết

Giỗ Tết, Tế lễ

Ví dụ: Tân Sửu, quý Mùi...

Chọn ngày giờ

- Những cặp đối xung: Tý - mao và dậu, thìn và tuất, tị (6).

- Tương hợp: có hai loại, r

Nhị hợp:

Tý - Sửu, Mão - tu
dậu, Ngọ - Mùi

Tam hợp:

Thân - tý - thìn, Dậu
-dậu - sửu

Như vậy mỗi chi chỉ có một
hợp (ví dụ tý hợp sửu, tý h

Phong tục Việt Nam

108. Lục thập Cách tính năm, th

Lục thập hoa giáp là sự kết
kỳ hàng chi thành hệ 60

Cách tính năm, tháng, ngày,
lịch can chi. có 6 chu kỳ hệ
chu kỳ hàng can hay mỗi gi
bính, đinh, mậu, kỷ, canh, t
hoa giáp.

Năm: Hết một vòng 60 năm thứ 61 trở lại giáp tý, năm tý. Đó là một điều trở ngại không ghi chiều vua nào thì có ông và cháu cùng một tuổi hơn tuổi ông, vậy nên khi tính cộng trừ bội số của 60.

Con số cuối cùng của năm

- 0: canh (ví dụ canh tý 1780)
- 1: tân
- 2: nhâm
- 3: quý
- 4: giáp
- 5: ất (ví dụ ất dậu 1945)
- 6: bính
- 7: đinh
- 8: mậu
- 9: Kỷ

Bảng tính đổi năm lịch ca

Cách tính: Cộng hoặc trừ b
chiếu bảng dưới đây sẽ biế

Chi/ can	giáp	ất	Bính	Đinh	N
Tý	04		16		2
Sửu		05		17	
Dần	54		06		1
Mão		55		07	
Thìn	44		56		0
Tỵ		45		57	
Ngọ	34		46		5
Mùi		35		47	
Thân	24		36		4
		25		37	

Đất	14	26	3
Hợi		15	27

Tháng: Tháng giêng âm lịch hai là mao, cứ tuân theo thứ chấp là Sửu (12 tháng ứng Tháng giêng của năm có hà giáp tý, kỷ hợi) là tháng bí. Tháng giêng của năm có hà dần

Tháng giêng của năm có hà dần.

Tháng giêng của năm có hà Trường hợp năm có tháng 1 (không đổi).

Ngày: ngày âm lịch và ngày xác định vị âm lịch trong 1

tháng đủ 30 ngày tháng thiếu
định, nên tính ngày can chi
bằng cách đổi ngày can chi

Giờ: một ngày đêm có 24 giờ.
Giờ tý (chính tý lúc 0 giờ
trưa).

Ban ngày tính giờ dần (tức
giờ chiều. Ban đêm tính từ
theo lịch can thì bắt đầu từ
của ngày hôm sau.

Kết hợp Lục thập hoa giáp
tuổi xung khắc với ngày, th

Tương xung: Có Lục xung l

- Tý xung Ngọ
- Sửu xung Mùi
- Dần xung Thân

- Mão xung Dậu
- Thìn xung Tuất
- Tị Xung Hợi

Và tứ xung hàng can:

- Giáp xung canh,
- ất xung tân,
- bính xung nhâm,
- đing xung quý, (mậu kỷ kh

Nhưng khi kết hợp lục thập hàng chi (12) gặp 6 hàng c tương sinh tương khắc thì c sinh, chỉ còn lại 2 lần xung

Thí dụ: Tính xem ngày (hoi khắc với tuổi nào?

Tính hàng chi: tý xung ngộ, canh ngộ, bính ngộ, nhâm n

Xem bảng "Kết hợp Lục thập bát quái"
thấy:

Giáp tý thuộc kim:

Giáp ngọ thuộc kim vì thế 1

Canh ngọ thuộc thổ, bính ngọ
sinh chỉ có nhâm ngọ thuộc
tương khắc.

Tính hàng can: Giáp xung c

Giáp tý thuộc kim:

Canh tuất, canh thìn đều thu

Canh tý, canh ngọ đều thuộc

Chỉ có canh Dần và canh t

Vậy ngày (hoặc tháng năm)

là nhâm ngọ, mậu ngọ, canl

Tương hình: Theo hàng chi

- tý và mão (một dương, m

- Tý và dần thân (tị âm điề

Cưới hỏi

chỉ còn dân và thân tương (xung).

Sinh dưỡng

Theo luật điều hoà âm dương hợp cả hai đều âm hoặc cả lại 2 trường hợp tự hình nh

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tương hại: cũng là xấu. có Tý và mùi, sửu và ngọ, dậu và tuất.

Tang lễ

Nhưng khi kết hợp với can tiêu.

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

-Tóm lại: Tính cả xung, khi chỉ có 2-4 ngày không hợp mức độ xung khắc mạnh ha

Bảng đối chiếu Lục thập tuổi

Số	Ngày tháng năm	Ngũ hành
1	Giáp tý	Vàng trong biển (Kim)
2	Ất sửu	
3	Bính dần	Lửa trong lò (Hoả)
4	Đinh mão	
5	Mậu thìn	Gỗ trong rừng (Mộc)
6	Kỷ tị	
7	Canh ngọ	Đất ven đường (Thổ)
8	Tân mùi	

9	Nhâm thân	Sắt đầu kiếm (Kim)
10	Quý dậu	
11	Giáp tuất	Lửa trên đỉnh núi (hoả)
12	Ất hợi	
13	Bính tý	Nước dưới lạch (Thủy)
14	Đinh Sửu	
15	Mậu dần	Đất đầu thàn (Thổ)
16	Kỷ Mão	
17	Canh Thìn	Kim bạch lạ (Kim)
18	Tân tị	

19	Nhâm ngọ	Gỗ dương liều (Mộc)
20	Quý mùi	
21	Giáp thân	Nước trong khe (Thủy)
22	ất dậu	
23	Bính tuất	Đất trên mái nhà (Thổ)
24	Đinh hợi	
25	Mậu tý	Lửa trong chóp (Hoả)
26	Kỷ sửu	
27	Canh dần	Gỗ tùng Bắc (Mộc)
28	Tân Mão	

29	Nhâm thìn	Nước giữa dòng (Thủy)
30	Quý tị	
31	Giáp Ngọ	Vàng trong c (Kim)
32	Ất Mùi	
33	Bính thân	Lửa chân núi (Hoả)
34	Đinh Dậu	
35	Mậu Tuất	Gỗ đồng bản (Mộc)
36	Kỷ Hợi	
37	Canh Tý	Đất trên vách (Thổ)

38	Tân sửu	
39	Nhâm dần	Bạch kim (Kim)
40	Quý mão	
41	Giáp thìn	Lửa đèn (Hoả)
42	Ất tị	
43	Bính ngọ	Nước trên trời (thủy)
44	Đinh Mùi	
45	Mậu thân	Đất vườn rộng (Thổ)
46	Kỷ dậu	
47	Canh	Vàng trang

48	Tuất Tân hợi	sức (Kim)
49	Nhâm tý	Gỗ dâu (Mộc)
50	Quý sửu	
51	Giáp dần	Nước giữa khe lớn (Thủy)
52	Ất mão	
53	Bính thìn	Đất trong cát (Thổ)
54	Đinh tị	
55	Mậu ngọ	Lửa trên trời (Hoả)
56	Kỷ mùi	

57	Canh Thân	Gỗ thạch Lự (Mộc)
58	Tân dậu	
59	Nhâm tuất	Nước giữa biển (Thủy)
60	Quý hợi	

Phong tục Việt Nam

109. Cách tính n ngày nh

Cách tính ngày tiết: Một năm hợp theo dương lịch. Đối c hàng năm chỉ chênh lệch lê lịch 4 năm nhuận một ngàn nhuận (Xem bảng đối chiếu tiết).

Cách tính ngày trực: Có 12 đến trực bế, mỗi ngày một (thường), 3. mẫn (tốt), 4. b

(thường), 7. phá (xấu), 8. n
(thường), 11. khai (tốt), 12

Ví dụ: Tháng giêng âm lịch
kiến tạo ngày dần kể từ tiết
đó mảo trực trừ, ngày Thìn
ngày Sửu trực bé.

Sau lập xuân	Trực 1
Sau kinh trập	Trực 1
Sau thanh minh	Trực 1
Sau lập hạ	Trực 1
Sau mang chủng	Trực 1
Sau tiểu thử	Trực 1
Sau lập thu	Trực 1
Sau bạch lộ	Trực 1
Sau lập đông	Trực 1

**Bảng kê ngày tiết theo dương lịch
kiến theo ngày tiết**

Tên ngày tiết khí	Ngày dương lịch
	4 hoặc 5 tháng 1
Lập xuân	19_20 tháng 2
vũ thủy	6_7 tháng 3
kinh trập	21_22 tháng 3
Xuân phân	5_6 tháng 4
Thanh minh	20_21 tháng 4
Cốc vũ	6_7 tháng 5
Lập Hạ	21_22 tháng 5
Tiểu mãn	6_7 tháng 6
Mang chủng	21_22 tháng 6

Sinh dương

Hạ chí 7_8 tháng

Giao thiệp

Tiểu thử 23_24 tháng

Đạo hiếu

Đại thử 8_9 tháng

Tang lễ

Lập thu 23_24 tháng

Xử thử 8_9 tháng

Giỗ Tết, Tế lễ

Bạch lộ 23_24 tháng

Thu phân 8_9 tháng

Hàn lộ 23_24 tháng

Sương giáng 10

Lập đông 8_9 tháng

Tiểu tuyết 22_23 tháng

Đại tuyết 11

Đông chí 7_8 tháng

Tiểu hàn 22_23 tháng

Đại hàn 12

Chọn ngày giờ

6_7 tháng

20_21 tháng

Bảng đối chiếu Nhị thập bát

	Giác (Mộc)	
1	Cáng	thứ 5
2	(Kim)	thứ 6
3	Đê (Thổ)	thứ 7
4	Phòng	chủ nhật
5	(nhật)	thứ 2
6	Tâm	thứ 3
7	(nguyệt)	thứ 4
	Vĩ (Hoả)	
	Cơ (thủy)	
	Đẩu (mộc)	
8	Ngưu (kim)	thứ 5
9	Nữ (thổ)	thứ 6
10	Hư (nhật)	thứ 7
11	Nguy	chủ nhật

12	(nguyệt)	thứ 2
13	Thất (hoả)	thứ 3
14	Bích (thủy)	thứ 4
	Khuê (mộc)	
15	Lâu (kim)	thứ 5
16	Vị (Thổ)	thứ 6
17	Mão	thứ 7
18	(Nhật)	chủ nhật
19	Tất	thứ 2
20	(nguyệt)	thứ 3
21	Chủy (hoả)	thứ 4
	Sâm (thủy)	
	Tinh (mộc)	
22	Quý (kim)	thứ 5
23	Liêu (thổ)	thứ 6

24	Tinh	thứ 7
25	(nhật)	chủ nhật
26	Trương	thứ 2
27	(nguyệt)	thứ 3
28	Dự (hoả)	thứ 4
	Chân	
	(thủy)	

Phong tục Việt Nam

110. Cách đổi ngày c

Ngày can chi :

Ngày can chi theo chu kỳ 6 năm tháng âm lịch hay năm nhuận). Tính ngày can chi c tạp vì tháng âm lịch thiếu đ tính ngày can chi theo dươ

Cách tính ngày dương lịch

Cưới hỏi

Mỗi năm dương lịch có 36
thập hoa giáp cộng thêm 5
ngày 29-2 tức 366 ngày, thì
ngày 1-3 là ngày khởi đầu
năm cùng can chi giống 1-3
26/12, 24/2 năm sau đó. N
bảy ngày nói trên) là ngày
ngày bất kỳ trong năm (gần
trên).

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Nếu muốn tính những ngày
cần cộng thêm số dư là 5 đ
28/2) hoặc là 6 đối với năm

Chọn ngày giờ

Thí dụ ngày 1/3 năm 1995
nhằm 25/2/1996 cũng là ng
giáp Ngọ. (1996 có hàng c
năm nhuận có ngày 29/2).

Ta biết 1/3/1996 là ngày E
Đinh Dậu. Chỉ cần cộng thế
1/3/1997 là ngày Nhâm Dần
Nhâm hay Dậu đến Dần = 4
dương lịch ở phần Phụ lục
dương lịch và nhuận âm lịch

Thí dụ: Theo cách tính trên
Dần, ngày 26/12/1997 cũng
ngày 1/1/1998 sẽ là ngày M

Phong tục Việt Nam

111. Giờ hoàng đạo

Theo phong tục cổ truyền, lễ cưới tốt còn phải chọn giờ tốt. Xưa, người ta bắt đầu đi đón dâu, đưa dâu về nhà, làm hoàng đạo. Trừ trường hợp khẩn cấp, giờ tốt có khi nhỡ kế hoạch cưới chưa khởi công được... Nếu

Để chọn ngày hoàng đạo, cần xem giờ hoàng đạo. Chúng tôi cũng giới thiệu nôm na về giờ hoàng đạo. Hán cũng có thể tự xem đư

- Trước hết xem lịch để biết

Một ngày đêm âm lịch là 12 giờ (chính là 12 giờ đêm) theo dậu, tuất, hợi.

Cưới hỏi

Sinh dương

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Mỗi câu lục bát sau đây có chữ thứ 4 chỉ giờ Sửu, Dần, Mão... xem trong lịch để chọn giờ hoàng đạo. Phân tích tỷ lệ kim đường, thiên lương, ngũ hành.

Ngày	Tý	Sửu	Dần	Mão
Dần, thân	Đi	Đứng	bình	Y

Mão, dậu	Đến	cửa	Động
Thìn, tuất	ai	ngóng	Đợi
Ty, hợi	cuối	Đất	cùng
Tý, ngọ	Đẹp	Đẽ	tiền
Sửu, âi	sẵn	kẻ	Đưa

Ví dụ: Xem bảng trên là
đạo đống

Phong tục Việt Nam

112. Cách tính ngày

Bảng kê ngày hoàng đạo.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

**Tháng
âm lịch**

Giêng,
bảy
Hai, tám
Ba, chín
Tư, mười

**Ngày hoàng đạo
(tốt)**

Tý, sửu, tị, m
Dần, mão, mùi,
Thìn, tị, dậu, h
Ngọ, mùi, sửu,
Thân, dậu, sửu, 1

Giỗ Tết, Tế lễ

Năm. một Tuất, Hợi, Mão
Sáu, Chạp

Chọn ngày giờ

Đôi chiếu bảng trên thì biết

- Ngày hoàng đạo của tháng
những ngày Tý, Sửu, Tị, Mùi.

- Ngày hắc đạo của tháng
ngày Ngọ, Mão, Hợi, Dậu.

Phong tục Việt Nam

Lời

"Phong" là nền nếp đã lan truyền lâu đời. Nội dung phong tục hoạt xã hội....

Phong tục có thứ trở thành dân rất bền chặt, có sức mạnh truyền thống văn hoá của dân tộc phong mỹ tục cần cho đạo đức

Phong tục có thứ trở thành dân rất bền chặt, có sức mạnh

truyền thống văn hoá của dân tộc
mỹ tục cần cho đạo lý làm

Một cuộc cách mạng có thể
tiếp theo sau hàng loạt hệ t
Phong tục cũng không ngừng
văn hoá xã hội, nhưng dai c
nó, không dễ gì một sớm m
nhà, mọi tầng lớp tuân theo
chước nhau làm, tục dờ nhi
bỏ dần.

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Bản thân các phong tục cũ
hội đã, đang và sẽ tiếp diễn
Ngay như quan niệm về thắ
cái búi tóc của nam giới rồ
qua quá trình đấu tranh lâu
đen của nữ giới ngày xưa đ
dáng, mấy năm sau Cách m

Đạo hiếu

buộc gò ép mà tự nhiên biể
trắng.

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Phong trào xây dựng nếp sống
phải chỉ đơn thuần dựa vào
vận dụng thuần phong mỹ tục
hành động, cách đối nhân xử
Có những phong tục cổ truy
tiên trong cuộc sống thời xưa
trở thành thói phong bại tục
nguyên do, từ đó mới vận dụng
và tương lai, hoặc tìm những
loại trừ dần những cái dở.

Tất nhiên, bản chất mỗi cá
hoà nhập với cộng đồng xã
với phong tục, bản sắc dân
đảo quần chúng sẽ tự đào t
ra phong tục cũng vậy, phụ

tục, chắc chắn sẽ được mọi
nghênh; phục hồi làm sống
xã hội lên án.

Những nội dung trình bày c
sách này chỉ nhằm giải đáp
tục đã tồn tại ở nước ta, đề
cái nào hay nên theo, cái n
chế những xét thấy chưa th
mà châm chước vận dụng c

Bản thân tác giả cũng mong
cuộc đấu tranh nói trên. Rấ
ủng hộ cũng như sự góp ý c
gần xa.

Phong tục Việt Nam

Mục I: Cưới hỏi

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

1. "Nam nữ thụ thụ bất th"
2. Mối lái là gì?
3. "Lễ vân danh" có ý ng
4. "Lấy vợ kén tông, lấy
không?
5. Người trong cùng họ]
6. Sự tích tơ hồng.
7. "Tục thách cưới" hay
8. Bánh "su sê" hay bánh
9. "Tiền nạp cheo" là gì'

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

10. Những cách gỡ bí cho
11. Cô dâu trước khi về nhà
gi?
12. Lễ xin dâu có ý nghĩa
13. Mẹ chồng làm gì khi c
14. Tại sao mẹ cô dâu kié
15. Tại sao trong gói quà
16. Tại sao phải có phù d
17. "Lễ lại mặt" có ý nghi
18. Trả lời câu hỏi không
19. Khi người đàn bà tái
20. Tại sao "nạ dòng" khó
21. Quan hệ vợ cả vợ lẽ r
22. Nên nhìn nhận vấn đề

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Mục II: Sinh dưỡng

23. Dạy con từ thuở bào t
24. Tại sao có tục xin qu
25. "Con so về nhà m
26. Tại sao khi mới đ
27. Tại sao tuổi trong k
28. Làm lễ yết cáo tổ tiên

như thế nào?

29. Có mấy loại con nuôi?

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Mục III: Giao thiệp

30. Xưng hô như thế nào?
31. Vợ chồng xưng hô với nhau thế nào?
32. Cách xưng hô trong họ?
33. Phải chăng "Lời chào
34. "Nhập gia vấn huy" n
35. Ai vái lạy ai?
36. Đạo thầy trò
37. "Miếng trầu là đầu c

38. Xuất xứ của tục ngữ
39. Tại sao gọi là "Tóc th
40. Màu sắc với truyền th
41. Vì sao có tục bán mở
Bán mở hàng thế nào

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Mục IV: Đạo hiếu

42. "Đạo hiếu" là gì?

43. Tục khao lão

44. Yến lão

45. Tại sao những năm gà
việc họ?

46. Quan hệ giữa họ hàng

47. "Ruộng hương hoả" c

48. Vai trò của tộc trưởng
49. Bàn thờ vọng là gì? C
50. "Hợp tự" là gì? Tại sa
51. "Gia phả" là "Gia bả
52. Một gia phả hoàn chít

Phong tục Việt Nam

Mục V: Lễ tang

53. "Thọ mai gia lễ" là gì?
54. "Ba cha tám mẹ" là gì?
55. "Chúc thư" là gì?
56. "Cư tang" là gì?
57. Vì sao có tục "Mũ đại"?
58. "Năm hạng tang phục" là gì?
59. Cha mẹ có để tang con?
60. Tại sao cha mẹ không để tang con?
61. Đám tang trong ngày?
62. Lễ cưới đã chuẩn bị xong?

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

63. Người đi dự đám tang
64. Đi đường gặp đám tang
65. Người sắp chết có nhi
66. Trong giờ phút thân n
67. Sau khi thân nhân chế
68. Tại sao có tục hú hồn
69. Chết đã cứng, làm thế
70. Những vật liệu gì lót v
71. Tại sao trước khi khâ
xuống đất?
72. Sau lễ thành phục, trư
73. Những người điều hàn
74. Lễ an táng tiến hành n
75. Hơi lạnh ở xác chết -
76. Tại sao? Tại sao? Và
77. Hiện tượng "Quỷ nhập
78. Lễ "Ba ngày" tính từ r
79. Lễ "Cúng cơm trong t
80. Làm lễ Chung thất và

81. Lễ nào là lễ trọng?
82. Sau khi hết tang làm lễ gì?
83. Vì sao có tục đốt vàng?
84. "Chiêu hồn nạp táng"
85. "Hình nhân thế mạng"
86. Tại sao phải cải táng?
87. "Thiên táng" là gì?
88. "Đất dưỡng thi" là gì?
89. Tại sao kiêng không đi
90. Tại sao phải cất mộ b
trời chưa mọc hoặc né
che?
91. "Ma trời" hay "Ma ch

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Đạo hiếu

Tang lễ

Giỗ Tết, Tế lễ

Chọn ngày giờ

Mục VI: Giỗ Tết tế

92. "Tục bái vật" là gì?
93. Lễ giỗ cúng vào ngày
94. Mấy đời tống giỗ?
95. Chết yếu có cũng giỗ
96. Cúng giỗ và mừng ngày
97. Tết Nguyên Đán có tục
98. Ngày Tết có những ph
99. Vì sao kiêng hót rác t

100. Tại sao cúng giao thừa
101. Tại sao có "Tết Hàn [
102. Tết Đoan Ngọ có nhữ

Phong tục Việt Nam

Cưới hỏi

Sinh dưỡng

Giao thiệp

Mục VII: Vấn đề c

Đạo hiếu

103. Có ngày tốt hay xấu k

104. Xem ngày, kén giờ

Tang lễ

105. Chú giải bài "Xem ng

106. Thế nào là "Âm dươn

Giỗ Tết, Tế lễ

107. "Thiên can, địa chi" l

108. "Lục thập hoa giáp" l

Chọn ngày giờ

109. Cách tính ngày tiết, ng

dương lịch

110. Các đổi ngày dương l
111. "Giờ hoàng đạo" là gì
112. Cách tính ngày hoàng